

Tradicija treh generacij

ZLATARSTVO
KRAGL
ŽALEC

od 2. do 5. marca

10% popust

za ženski nakit

**Prodaja
na obroke!**

SAVINJČAN

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1992

5000000233.2

COBISS

Leto XIV – številka 2 – februar 1992

Valentin, prvi spomladin

Februar je bil tako bogat z dogodki, da smo jim že težko sledili. Začelo se je s počitnicami; sneg je po nekaj letih zopet poskrbel, da so ga malčki lahko stisnili v pest, oživeli pa so mnogi hribčki. Pravnih smučarjev je bilo letos na smučiščih precej manj. Drage smučarje si pač ne more privoščiti vsak, je bilo najpogostejše slišati.

Kulturni praznik, 8. februar, je bil tokrat prvič dela prost dan. V naši občini smo ga počastili s pomembno pridobitvijo Klemenčičeva galerije, ki domuje v obnovljeni Savinovi hiši.

Prvič pa smo letos z večjo pozornostjo počastili Valentina, ki je prvi spomladin in ima

ključ od korenin. V teh nič kaj prijetnih časih nas je Valentin vsaj za dan zmotil s prijetnejšimi občutki.

V političnem življenju pa je zopet počilo, neodvisni poslanci so republiškem parlamentu predlagali novega mandatarja mag. Marka Voljčca. Strankarski vihar je na obrežju zopet pustil svoje sledi. Lojze Peterle je izjavil, potem ko nezaupnica ni bila sprejeta, da se je skupščina odločila predvsem v dobro ljudi in države! To bomo lahko kmalu tudi občutili.

Na domačem pragu pa najbolj grmi v Gramesu. Delavci so brez plače že od decembra, delavke grozijo sekretarju, direktor pa jim obljublja boljše čase. Koliko delavcev Gramesa se bo pridružilo 1700 iskalcem zaposlitve v občini, bo najbrž kmalu znano.

Ce se ne bo zgodilo še kaj presenetljivega, nas čaka samo še pust.

V občinski matični knjižnici so na Valentinovo mladi vrtnarji pripravljali cvetne šopke, Pavlika Kovač iz Hramš pa je oživljala staro ljudsko obrt – ustvarjala cvetje iz papirja.

Največji zaseg orožja v žalski občini

S hitro in učinkovito akcijo so pred tedni žalski policisti zasedli do sedaj največjo količino orožja v zadnjem letu.

V sodelovanju s celjskimi kriminalisti so žalski policisti trem občanom zasegli 1 komad avtomatske puške M70 z 221 naboji kalibra 7.62, 15 komadov ročnih bomb M75, pištolo neznane znamke kalibra 7.65, eno pištolo M57 CZ, revolver REC Cobra kalibra 38 special ter tri puške PUMP z 38 naboji, zrnat 12 mm.

Izvedena akcija dokazuje, da tudi v naši občini posamezniki posedujejo ilegalno kupljeno orožje in municijo, strah zbujajoč pa je podatek, da se v takem arzenalu najdejo tudi močna eksplozivna sredstva, kot so bombe in dinamit. Treba se je namreč zavedati, da je vsako orožje namenjeno ubijanju.

LB

Največja izbira čajev

TAHEBO ČAJ
Sir Winston Tea – angleški čaj
CEYLON Tea – cejlonski čaj
Čaji patra AŠICA

več kot 60 različnih vrst čajev

BAR CAFFE 100g 46,90 SLT

**BOGATA
IZBIRA DARIL
ZA 8. MAREC**

V Savinovi hiši tudi Klemenčičeva galerija

»Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da se je nekajletna želja o postavitvi stalne galerije slikarja Doreta Klemenčiča-Maja končno uresničila. Tako sta v tem lepem objektu dobila svoje pravo mesto skladatelj in slikar, na oba pa smo Savinjčani ponosni. Strokovna urejenost tega hrama pa je namenjena obiskovalcem mesta, ki se tako ponaša s pomembno pridobitvijo. Vsem, ki ste z veliko vnamo in tudi materialno pomočjo sodelovali

pri tej pomembni nalogi, iskrena hvala,« je v pozdravnem govoru na svečanosti ob kulturnem prazniku dejal predsednik občinske skupščine Milan Dobnik.

Član predsedstva Republike Slovenije dr. Matjaž Kmecl je izrekel priznanje ob tej za umetnost pomembni pridobitvi. »Ta dogodek pa bi bil še

V knjigo obiskovalcev se je prva vpisala Klemenčičeva žena.

pomembnejši, če bi se zgodil lani ob 80-letnici Doreta Klemenčiča-Maja. Sicer pa za umetnost čas ni najpomembnejši. Savinjska dolina in Žalec sta imela pomembno mesto v slovenskem narodovem prebujanju v preteklosti, s tem dogodkom pa ga ohranjamo tudi za bodočnost. Risto Savin in Dore Klemenčič-Maj pa posebljata bogastvo in lepote Savinjske doline, na kar smo lahko ponosni vsi Slovenci. Kultura je slaba, če je sama sebi namen, ta galerija pa oživlja duh Savina in Klemenčiča,« je dejal slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl.

jk

Življenje in delo Doreta Klemenčiča-Maja je predstavil dr. Ivan Sedej.

Foto: T. TAVČAR

Jožefov sejem v Petrovčah

Kmetijska zadruga Savinjska dolina – TZO Petrovče in Kmetijsko svetovalna služba Žalec v letošnjem letu organizirata že četrty Jožefov sejem. Sejem bo kot vsako leto v Petrovčah (v okolici zadruženega doma) na Jožefa, to je 19. marca.

PROGRAM SEJMA

- od 6. do 9. ure
- ob 10. uri
- od 10. do 18. ure
- od 10.30
- ob 11. uri
- od 10. ure dalje

dovoz blaga in priprava stojnic
uradna otvoritev sejma (pozdravni govor)
sejemska prodaja blaga
licitacija rabljene kmetijske mehanizacije
demonstracija manjših kmetijskih strojev
razstava ročnih izdelkov savinjskih kmetov, ocenjevanje in prodaja dobrot iz kmečke kuhinje (kruh in suhomesni izdelki)

– ob 15. uri

– od 16. ure

Vabimo kmete in domače mojstre kmečke obrti, da pridejo svoje izdelke in pridelke prodajat tudi na Jožefov sejem.

Prijave sprejemamo na telefon 776-618 ali 776-811.

Doslej pregledali že 120 vozil

Združenje soferjev in avtomehaničnikov skupaj z Avtošolo in Svetom za preventivo in varnost v cestnem prometu organizira na avtopoligonu v Ločici vsako soboto med 10. in 14. uro brezplačne tehnične preglede osebnih vozil. Tehnični pregled je po obsegu takšen kot tisti v Celju.

Januarja so v okviru te akcije pregledali 120 osebnih vozil. Ker bodo z njo nadaljevali tudi v februarju in marcu, je prav, da brezplačno uslugo izkoristite in preverite brezhibnost svojega vozila.

Brezplačni tehnični pregledi še do konca marca

Zaupanje: da ali ne

Številni devizni in tolarski varčevalci so glede na slabe izkušnje v preteklem letu precej nezaupljivi do bančnih ustanov. Čeprav za vse niso krive le bančne ustanove, saj lahko marsikaj pripišemo tudi bivši državi, sta nezaupanje in previdnost varčevalcev razumljiva. Tudi nategovanje v republiški skupščini o jamstvu države ne spodbuja varčevalcev. Razveseljivo pa je, da so v ljudna pisma Ljubljanske banke privabila varčevalce in da so mnogi prihranke ponovno zaupali banki. Da so prihranki v nogavicah najmanj koristni za državo in njeno gospodarstvo, vemo vsi. Pomagati si bomo morali sami, tuja pomoč ne bo poceni. In ker smo v teh težkih časih pomoči še kako potrebni, bomo patriotizem morali še posebej negovati. Čeprav je beseda varčevanje povsem zbledela, pa brez nje ne bo tako težko pričakovane boljše prihodnosti. Zaupanje, ki ga bomo gradili mnogo dlje, kot smo si ga zapravili, bo moralo imeti precej trdne temelje in praktične učinke. Morda pa spomini na zgodovino denarništvu v Savinjski dolini le niso šli čisto v pozabo.

jk

Dohodnina in napoved zanjo

Dohodnina je osebni davek, kar pomeni, da zadeva vsakega posameznika, ki prejema dohodke. Zavezanec za plačilo dohodnine in s tem tudi za oddajo napovedi za odmero dohodnine je vsak posameznik, ki ima stalno prebivališče na območju Republike Slovenije in ki je v preteklem koledarskem letu na njenem območju dobival dohodke.

Osnova za dohodnino je seštevek celoletnih obdavčljivih dohodkov posameznika, zmanjšan za plačane prispevke za socialno varnost in posebne prispevke po zakonu.

V osnovo za dohodnino se vštejejo: letni znesek plače, zmanjšane za prispevke; prejemki za priložnostno opravljene storitve v bruto znesku, zmanjšani za normirane stroške; letni znesek bruto pokojnine, zmanjšan za fiktivno obračunane prispevke; katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč, zmanjšan za prispevke; dobiček, dosežen z opravljanjem dejavnosti, v višini, od katere je bil odmerjen davek iz dejavnosti; dobiček, dosežen s prodajo kapitala; dohodki, doseženi z udeležbo pri dobičku, in dohodki, doseženi z oddajo premoženja v najem, v višini, od katere je bil odmerjen davek od dohodkov iz premoženja.

Po zakonu o dohodnini sta možni dve vrsti olajšav, s katerimi se zmanjšuje osnova za

dohodnino, in sicer:

Osnova za dohodnino se lahko zmanjša za največ 10%, če se del dohodkov med letom porabi za 13 skupin izdatkov. Te skupine so navedene na obrazcu za napoved za odmero dohodnine, zato jih skrbno proučite.

Dodatno olajšavo, 8% od povprečne letne bruto plače, imajo posamezniki, ki so dopolnili 65 let, olajšavo v višini celoletne bruto plače pa imajo 100% invalidi.

Zaradi vzdrževanja družinskih članov se osnova za dohodnino lahko zmanjša, in sicer za 8% povprečne letne bruto plače za prvega otroka in ostale družinske člane, za vsakega naslednjega otroka se olajšava poveča za 2%. Za otroka, ki se šola in hkrati biva izven kraja stalnega prebivališča, je še dodatna olajšava v višini 4% povprečne letne bruto plače.

Po zakonu o dohodnini je treba pristojni upravi družbenih prihodkov v napoved za odmero dohodnine za leto 1991 prijaviti vse prej našete dohodke. Kazni za nenapovedano in nepravilno napovedano davčno osnovo, kar velja tudi za nepravilno napovedane davčne olajšave, so visoke.

Obrazce za napoved dohodnine lahko dobite v sprejemni pisarni na občini v Žalcu in v knjigarni Mladinske knjige.

Kako do podatkov za napoved dohodnine?

Zaposleni prejmejo podatke v svojih podjetjih oziroma pri svojih delodajalcih. Upokojeneci bodo podatke prejeli po pošti od SPIZ-a, prejemniki avtorskih honorarjev pa od izplačevalcev. Banke pa so tudi že pripravile pregled prometa na žiro računih.

Zgoraj navedeni prejemniki dohodkov lahko svojo napoved za odmero dohodnine izpolnijo takoj, ostali pa morajo počakati, da prejmejo podatke od pristojnih uprav za družbene prihodke, nakar so dolžni vložiti napoved za odmero dohodnine v 15. dneh po prejemu odločbe.

Lastniki zemljišč razberejo podatke iz odmerne odločbe za leto 1991, tisti, ki odločbe niso prejeli, ker je bil njihov katastrski dohodek nižji od osnove, ki se obdavčuje, morajo počakati na obvestilo pristojne uprave za družbene prihodke.

Obrtniki dobijo podatke iz odločbe o odmeri davka od dohodka iz dejavnosti.

Prejemniki dohodkov iz premoženja (oddajanja zemljišč, stanovanj in podobno

v najem) z odločbo o odmeri davka na premoženje.

Prejemniki dobičkov iz kapitala (npr. prodaja nepremičnine pred pretekom desetih let oziroma osebnega avtomobila pred pretekom dveh let) z odločbo o odmeri davka od dobička iz kapitala.

Pri izpolnjevanju napovedi posebej pazite, da na prvi strani pravilno vpišete enotno matično številko občana (EMŠO), natančno vpišite svoje dohodke. Na tretji strani skrbno preberite spisek olajšav in jih vpišite v celotnih zneskih, ne pozabite na zadnji strani vpisati vzdrževanih družinskih članov in se na koncu podpisati.

Izpolnjen obrazec napovedi za odmero dohodnine za leto 1991 morate oddati najkasneje do 31. marca 1992, in sicer pri upravi za družbene dohodke tiste občine, kjer imate prijavljeno stalno prebivališče.

Zadnjih štirinajst dni pred potekom roka za oddajo napovedi bodo sprejemali napovedi tudi po krajevnih skupnostih in v večjih podjetjih, o čemer bodo davkoplačevalci pravočasno obveščeni.

Prejemniki pokojnin iz tujine ter plač in pokojnin iz JA naj izpišejo zneske dohodkov in akontacij po mesecih in se z njimi oglašijo na upravi za družbene prihodke, kjer bodo dobili tabele za izračun bruto letnega zneska plače oziroma pokojnine, prispevkov in davka iz osebnih prejemkov.

Zakon o dohodnini je objavljen v Uradnem listu RS, št. 48/90 in 34/91.

LAKOTA, NEZAPOSLENOST IN KRIMINAL

Bo država sposobna zagotoviti socialno varnost?

Center za socialno delo kot akcijski instrument države

V času, ko mnogi teoretiki že več let govorijo o krizi držav blaginje (lep zgled zanjo predstavlja stanje v skandinavskih državah in državah zahodne Evrope, ki so bile nekaj stebra socialne blaginje), navsezadnje v času, ko Slovenija pridobiva tako željeno mednarodno priznano subjektiviteto, se vedno več ljudi zateka za pomoč na centre za socialno delo. Število prosilcev denarne pomoči, da vsaj nekako preživijo iz meseca v mesec, število kurativnih posegov delavcev socialnega skrbstva na področjih, ki zadevajo delo z družino, nasilje nad otroki in zagotavljanje njihovih pravic, kaže na vse večjo patologijo socialne politike v novi državi. Kako vse skupaj deluje v nekem konkretnem okolju, kakor je območje občine Žalec, pa smo poizkušali izvedeti na Centru za socialno delo v Žalcu, kjer smo se pogovarjali z direktorico, diplomirano sociologinjo Ireno Pražnikar.

V žalskem centru je zaposlenih 15 ljudi, v veliki večini z visoko ali višjo izobrazbo ustreznih humanističnih smeri. Njihovo delovno področje je zelo široko saj se razteza od asistence kazenskemu sodišču do izvajanja javnih del in organiziranja skupin samopomoči. Lahko pa bi v grobem razdelili njihovo delo na kurativo, kamor spadajo vsi ukrepi Centra za socialno delo, ki so določeni v zakonu, vključno z odmerjanjem denarne pomoči, in na preventivno, ki bi naj bila namenjena prav zmanjševanju kurativnih ukrepov. Preventivna dejavnost naj bi, ali bolje, bi morala dobiti v novi zakonodaji mesto paradnega konja, sicer bodo morali delavci v službah socialnega skrbstva še vedno igrati vlogo poklic(a)nih gasilcev v službi države, ki, resnici na ljubo, zaenkrat ne ve (ali pa se vsaj tako kaže), kaj bi pravzaprav rada storila s socialno politiko, če pa ji je to v grobem jasno, pa resorni močje v vladi nikakor ne morejo uskladiti mnenj, na kak način bi vsem državljanom zagotovili kolikor toliko stabilno socialno varnost. Pa si pogledimo stvarnost, s katero smo se srečali na Centru za socialno delo v Žalcu. Njihovo delo smo za ta sestavek strnili v nekaj umetno ustvarjenih vsebinskih skloпов.

Višje cene vode in ogrevanja

Izvršni svet je sprejel predlog Komunalnega podjetja o podrazitvi vodarine in ogrevanja. Tako bo treba odšteti 16,38 SLT za m³ vode, nova cena ogrevanja pa je 38,28 SLT za m². Predlagatelj je nove cene oblikoval na osnovi rasti življenjskih stroškov. Te cene pa ne pokrivajo vseh stroškov enostavne reprodukcije, za razširjeno pa trenutno sploh ni sredstev. Cena vode je bila namreč drugo polovico lanskega leta zamrznjena. Ob 280-odstotni rasti cen v Sloveniji je razumljivo, da se komunalci že otepaajo z izgubo, ki znaša mesečno več kot dva milijona tolarjev. Posledice pa bomo najbolj čutili potrošniki. jk

Delo z otroki in mladoletniki

Mlada človeška bitja, kakor antropologi pravijo otrokom in mladoletnikom, so predmet (pre)pogoste obravnave delavcev žalskega Centra. Delo z otroki in mladoletniki je vsakodnevno opravilo, s katerim se srečujejo delavci v Centru. Svoje mnenje povedo ob razvezi zakoncev, ko je treba otroka dodeliti enemu izmed staršev. Sodelujejo tudi v postopku, ki ga poznamo kot določanje očetovstva, ko je treba zagotoviti preživitveno varstvo otrok. Eno izmed področij dela iz tega vsebinskega sklopa se nanaša tudi na oddajo otrok in mladoletnikov v rejništvo. Mnogokrat se namreč izkaže, da družinsko okolje, v katerem mladostnik odrasča, niti slučajno ne ustreza okolju, kjer naj bi se bodoči državljan z volilno pravico razvil v normalno izoblikovano osebnost. Nasilje v družini, spolna zloraba otrok, alkoholizem staršev in zanemarjanje dolžnosti starševstva so le nekateri izmed vzrokov, ki pripeljejo do usodne odločitve, da se otroka vzame in ga odda v rejništvo v drugo, zanj socialno ugodnejše okolje. V žalski občini je lansko leto tako odšlo v rejništvo okoli 50 otrok in mlado-

letnikov, ki so svoj novi dom dobili nekje v Sloveniji. Pri tem pa se delavci v Centru zavzemajo za oddajo otrok po sorodstvenem principu, tako da se trudijo najti rejniško družino med sorodniki neuspešnih staršev. S tem vsaj nekoliko ublažijo travmo pri mladostniku, ki jo predstavlja rejništvo. S tem pa se delo z otroki in mladoletniki ne konča. Veliko skrbi posvetijo tudi invalidnim otrokom, tako telesno kakor tudi duševno motenim. V Centru pomagajo tudi pri razvrščanju teh otrok in po potrebi pomagajo pri namstitvi v ustrezni zavodski ustanovi. Veliko časa in energije pa posvetijo tudi delu z mladoletnimi prestopniki, med katere spadajo otroci in mladoletniki, ki so storili kaznivo dejanje, kakor tudi mladostniki z vzgojnimi motnjami. Pri storilcih kaznivih dejanj intenzivno sodelujejo s kazenskim sodiščem in pomagajo pri določanju kazenskega ukrepa, večkrat pa jim je izvršitev kazenskega ukrepa tudi zaupana (izvajanje strožjega nadzorstva in spremljanje otroka in mladoletnika). Vsekakor pa njihovo delo ni omejeno zgolj na to dejavnost. Veliko več se ukvarjajo s svetovanjem, sodelujejo z osnovnimi šolami in s starši, včasih pa se zgodi, da se po pomoč k delavkam Centra za socialno delo zatežejo sami otroci ali pa mladoletniki. Nenazadnje pa ob dodeljenem skrbništvu za odrasle in otroke varujejo tudi

kurativo, tako kot vse dosedanje, pa je skrb za starejše osebe. Pri tem je delo Centra v veliki meri zreducirano na pomoč pri nameščanju starejših občanov v domove, kakršna sta Dom upokojevcem Polzele ter Dom »Nine Pokorn« Grmovje. V žalski občini je trenutno 190 starejših ljudi, ki so nameščeni v takih domovih.

Denarna pomoč in skrb za starejše osebe

Ljudje so še pred kratkim, če si jim omenil Center za socialno delo, znali takoj reči: »To pa je tam, kjer dobiš denarno pomoč.« Res je, kakor nam je povedala Irena Pražnikar, da so jih ljudje do sedaj poznali ravno po tem. »In obseg tega našega dela v zadnjih letih skokovito narašča.« Ljudi, ki v Center prihajajo po različno denarno pomoč, od tega, da rešijo trenutno stisko, do tega, da jim »socialni« denar pomeni edini denarni vir za preživljanje, je iz dneva v dan več. Stanje se tako hitro spreminja, da je težko voditi statistiko, ki bi ustrezala dejanskemu stanju. Nezaaposlenost, nizki mesečni osebni prejemki vedno večjega dela prebivalstva ter vedno dražje življenje pa ne dajejo optimističnih napovedi za bližnjo prihodnost. V načinu dosedanjega dela in pri sedanji socialni politiki (pogojevanje z makroekonomsko politiko in mikropodjetniško uspešnostjo) ni videti izhoda. Zdi se, da bo moral zapihati nov veter.

Naslednje področje delovanja, ki ga lahko uvrstimo pod

Skupine samopomoči, javna dela, telefon za pomoč v stiski

Po nekaterih pričevanjih naj bi zakonodajalec v novem zakonu, ki bo urejal socialno politiko, veliko več prostora namenil preventivnemu delovanju. In ravno v vsebinski sklop preventivne spadajo načini delovanja, ki so omenjeni v naslovu tega razdelka. Javna dela, ki so jih izvenzakonsko opravljali že pred leti, so način, s katerim se v prvotnem smislu zagotovi delovna mesta in omogoči zaslužek, po drugi strani pa se z javnimi deli deluje tudi preventivno, saj je poskrbljeno za visoko kakovostno izvedbo. Javna dela s področja sociale, ki jih letos organizirajo v žalski občini in katerih izvajalec je Center za socialno delo, so omogočila zaposlitev desetim občanom za čas enega leta. Pri tem pa je pomembno vedeti, da gre tudi za zahtevnejša dela, pri katerih je potrebna višja in visoka izobrazba. Z javnimi deli so v Žalcu začeli dokazovati, da sociala ne pomeni samo kurativa.

Jim je pa pred časom spodeltel telefonski projekt Pomoč v stiski, ki jim ga je pomagala organizirati znana strokovnjakinja dr. Cvijeta Pahlina iz Celja. Okoli 25 udeležencev izobrazbevanja iz Žalca (sodelovali so delavci Centra za socialno delo, Zdravstvenega doma in učitelji) je v prostorih Društva prijateljev mladine dežuralo dvakrat tedensko. Po štirih mesecih so s to dejavnostjo prekinili, saj ni bilo klicev. Vzroke lahko poiščemo v čudnem (dvakrat tedensko) obratovalnem času, ki so ga pogovornele tehnično - prostorske omejitve, veliko pa je na neuspešno delovanje telefona vplivalo tudi dejstvo, da so možnosti uporabe telefona v žalski občini močno omejene. Ponovna vzpostavitev telefona te vrste bo po besedah Irene Pražnikar možna šele ob

vzpostavitvi optimalnih pogojev za delo, kar pomeni predvsem tehnično in prostorsko zmožnost opravljanja te pomoči ter zadostna obveščnost občanov, da se lahko tudi na tak način obrnejo po pomoč.

Skupine za samopomoč so tisti način delovanja, ki v žalski občini še najbolj uspeva. V Domu upokojevcem Polzele deluje tako pet skupin starih za samopomoč, ena taka skupina pa deluje tudi v KS Žalec in ima sedež v Kulturnem domu. Za premostitev formule prostorsko blizu - duhovno oddaljeni se skupine za samopomoč trudijo pod strokovnim vodenjem dr. Jožeta Ramovša in kot kaže, jim to dobro uspeva.

In kaj povedati na koncu? Verjetno ne bo rečeno nič novega, če bomo skupno spoznali, da mora v slovenskem socialnem delu priti do prevrednotenja vrednot. Trend delovanja je seveda v prehodu od kurativnega k preventivnemu delovanju. Je pa čas, v katerem živimo, temu nenaklojen. Vse bolj se mi namreč zdi, da bomo ljudje na centre za socialno delo še vedno in mnogo pogosteje prihajali prav po denarno pomoč. Na žalost.

Brane Lobnikar
Foto: Lucas

SAVINJČAN

Časopis Savinjan izdaja CZP »Savinjski občan« p.o., Žalec, Heroja Staneta 1. Telefon: 063/711-433, 711-451. Fax: 711-433
Ustanovitelj in izdajatelj: Skupščina občine Žalec
Predsednik izdajateljskega sveta: Milan Dobnik
Uredniški odbor: Franci Žagar (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), Janez Cukjati, Nataša Jan, Brane Lobnikar, Darko Naraglav, Andreja Žolnir, Henrik Krajnc, Adi Vidmajer
Vodja dopisništva: Vladka Cerovšek
Lektorica: Mojca Nahtigal
Naklada 13.000 izvodov
Tisk: D. P. Delo, Tisk časopisov in revij, p.o., Ljubljana, Titova 35.
Tehnično urejanje: NT & RC
Po sklepu RK za informiranje št. 23-91 je Savinjan oproščen TPD.

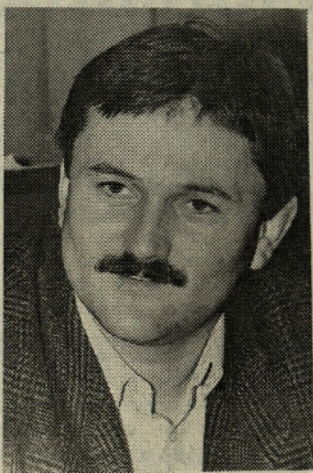
Z VINKOM DEBELAKOM O DENACIONALIZACIJI

V občini dve komisiji

Zakon o denacionalizaciji je sprejela slovenska skupščina v minulem letu, objavljen pa je bil v Uradnem listu RS, št. 28/91. Tudi v našem glasilu smo že od začetka spremljali to problematiko, ki bo s konkretnimi uresničitvami prinesla še obilo zapletov, tožb, veselja pa tudi neodobravanj. Da bi bilo tega čim manj, so v občini ustanovili dve komisiji, ki bosta v skladu z zakonom o denacionalizaciji skrbeli za dosledno uresničevanje in reševanje vseh vlog vlagateljev. Več o tem pa v intervjuju z Vinkom Debelakom, sekretarjem sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja.

Koliko vlog pa je že prispelo na naslov obeh sekretariatov?
»Točne številke trenutno ni mogoče vedeti, ker se stanje iz dneva v dan spreminja. Jih pa je že prek sto, vprašanje pa je seveda, če so vse popolne ali jih bo potrebno še dopolniti.

Koliko časa bo potrebno, da bo postopek za posameznega

Vinko Debelak

vlagatelja končan?

»Pravzaprav bo od primera do primera različno, seveda pa sam zakon nalaga zakonske roke, v katerih moramo stranke odgovoriti, ji povedati, da je njena vloga pomanjkljivo ali dobro napisana in da postopek

lahko steče. Od zahtevnosti, ustrezne dokumentacije in še drugih dejavnikov pa je odvisno, v kakšnem času bo možno posameznega primer zaključiti... Kdaj, kako in na kakšen način bodo dobili vrnjeno nacionalizirano premoženje, pa bo odvisno v mnogih primerih od morebitnih postopkov na sodišču, ko si bodo dediči delili vrnjeno premoženje.«

Kje bodo po vašem večji problemi, pri vračanju zemlje ali pri objektih?

»Kot sedaj kaže, bodo zapleteni kar na vseh področjih. Prav gotovo pa bo še nekoliko bolj problematično pri objektih, saj je kar dvesto stanovanj v nacionaliziranih objektih, ki so vključeni v postopek zakona o denacionalizaciji. To pa tudi pomeni, da bo v doglednem času vsaj nekaterim stanovalcem potrebno priskrbeti nova stanovanja. To pa ob dejstvu, da jih že sedaj težko zagotavljamo, ne bo lahko.«

D. Naraglav

Kako do otroškega dodatka?

Glede na to, da se sprejem predpisov, ki bodo urejali socialnovarstvene pravice v novem sistemu socialnovarstvenih in družinskih dajatev, odmika, je potrebno opraviti preizkus upravičenosti do otroškega dodatka za leto 1992, in sicer glede na dohodek iz leta 1991 po dosedanem SaS o uresničevanju socialnovarstvenih pravic.

Center za socialno delo Žalec zato obvešča vse upokojence, kmete, zaposlene pri obrtnikih in nezaposlene, ki že prejemanje za svoje otroke otroške dodatke, da lahko do 15. marca letos vložijo na centru za socialno delo izpolnjen obrazec SPN-2, sprememba podatkov v vlogi za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic.

Na osnovi tega obrazca bo strokovna služba centra ugotovila upravičenost prejemanja denarne pomoči otrokom in sicer od 1. maja dalje za vse tiste, ki že prejemanje otroški dodatek.

Pri ugotavljanju dohodkovnega položaja družin bodo upoštevali neto dohodek za čas od januarja do vključno decembra 1991, pri pokojninah pa tudi vse poračune za leto 1991.

Upokojencem ni potrebno vpisovati višine prejemkov pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ker bodo upoštevali podatke SPIza. V obrazec naj vpišejo le ostale dohodke, ki jih prejemanje kot upravičenci, ali jih prejemanje ostali člani družine.

Kmetje vpišejo višino katastrskega dohodka in dohodek od poseka lesa iz odločbe o ugotovljeni davčni osnovi za leto 1991, ki so jo prejeli od Uprave za družbene prihodke. Zaposlenim pri obrtnikih vpišejo višino neto osebnega dohodka za leto 1991 delodajalca.

Pri ugotavljanju socialnih razmer bodo upoštevali vsi dohodki za preteklo leto (iz delovnega razmerja, pogodbenega in drugega dela, vse oblike nadomestil, dohodek od opravljanja kmetijske in samostojne dejavnosti, prejemki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, dohodek od premoženja, kadrovske štipendije, preživnina in vse že prej odobrene socialnovarstvene pomoči (ob odmeri).

Povprečna čista plača na zaposlenega v Republiki Sloveniji v letu 1991 je znašala 10.387 SLT. Tako znaša dogovorjena raven dohodkov (cenzus) za zaposlene 5.713 SLT, za zmerne, teže in težko duševno prizadete osebe 5.194 SLT, za nezaposlene, nepreskrbljene odrasle osebe, otroke, učence in študente pa 4.467 SLT.

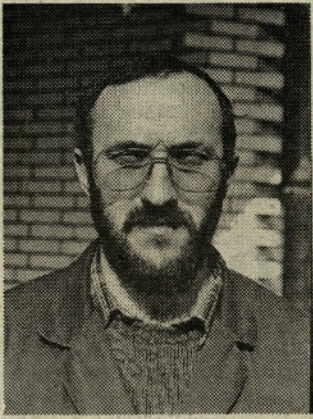
Obrazce SPN - 2 je treba poslati Centru za socialno delo v Žalcu, Pečnikova 1, do 15. marca 1992.

Zaposleni v podjetjih uveljavljajo otroški dodatek tako kot doslej, v strokovnih službah podjetja.

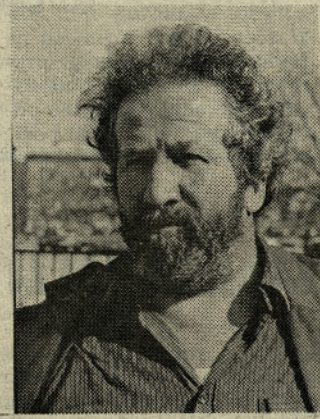
Informacije o otroških dodatkih lahko dobite tudi na telefonski številki centra, in sicer 711-261 ali 711-249.

Jožica Kovačič

Niko Rak

Jože Hočevar

PREDSTAVNIKI SINDIKATA

Njihov položaj in delo

Ko delavstvo bide težko plat zvana, ko je rezina njegovega kruha vedno tanjša, ko jim iz rok uhaja težko prisluzeno in z odrekanjem pridobljeno premoženje njihovih tovarn, delavnic, podjetij, dobiva sindikat še bistveno pomembnejšo vlogo, kot jo je imel v preteklosti. S podpisom kolektivnih pogodb je nekako uresničena prva faza na poti njihovih pravic.

V življenje pa še ne, ali zelo malo vnašajo podjetniške pogodbe. V takšnih razmerah je delo sindikalnih zaupnikov še posebno neprijetno, saj so nenehno na udaru, v mnogih primerih pa tudi izpostavljeni raznim pritiskom vodilnih. Zanimalo nas je, kakšno je njihovo delo in položaj, zato smo obiskali tri podjetja in se o tem pogovorili s predstavniki sindikata. In kaj so nam povedali?

Jožica Kovačič, Zarja Skala Petrovč: »S svojim položajem sem kot sindikalistka trenutno povsem zadovoljna. Morda imam to srečo, da delam v podjetju, kjer zaenkrat ni preveli-

kih problemov. Po drugi strani pa smo v sindikatu naleteli na razumevanje tudi pri vodstvu podjetja. Kot konfekcijska firma delamo v glavnem za izvoz, dela je dovolj, tako da je potrebno delati tudi kakšno soboto. Plače so povprečne, tako da nezadovoljstva pri ljudeh ni. S tem pa je tudi naše delo bistveno lažje kot tam, kjer imajo težave z likvidnostjo, pomanjkanjem dela, čakanjem na delo, odpusti ipd. Pri nas se kolektivna pogodba, kot tudi podjetniška, uresničuje. Če bo tako naprej, smo lahko kar zadovoljni...«

Niko Rak, Sip Šempeter: »Kot sindikalni predstavnik v podjetju nimam problemov, čeravno pa sindikat še ne igra povsem vloge, ki jo omogoča kolektivna pogodba. Prav tako še niso podpisane podjetniške pogodbe. Moram pa reči, da vodstvo ne ovira dela sindikata. Vsekakor pa ne uresničujemo vsega tistega, kar nam kolektivna pogodba omogoča in določa. Novembra se je delavski svet v soglasju s sindikatom odločil za 20% manjše OD kot jih določa kolektivna pogodba, in to za šest mesecev. Razlog za to pa je bil predvsem v tem, da ni predvidenih rezultatov za izboljšanje likvidnostne situacije podjetja. S tem smo izkoristili zakonsko možnost, vendar pa vemo, da je kar precej takšnih, ki ne dosegajo po dohodku niti tistega z 20% nižjimi prejemki. Resnici na ljubo, plače še dobivamo, vendar položaj ni zavirljiv...«

Jože Hočevar, TN Polzela: »Predstavnikom tekstila in usnjarstva je v teh časih večinoma zelo težko. Kot predsednik območnega sindikata za našo gospodarsko panogo sem v po-

gostem stiku z njimi in vem, da se ubadajo z težkimi problemi. Še posebno pa je hudo tam, kjer se pojavljajo presežki delovne sile, ko odpuščajo delavce in gredo v stečaj. Najhuje pa je v zadnjem času v Topru. Socialno stanje delavcev je vedno slabše in v takšnih pogojih življenja, ko smo padli s plačami pod 300 nemških mark, je nezadovoljstvo vedno večje. Sindikalni predstavniki imajo tako nevaležno vlogo, spori z vodstvi so neizbežni, vse pa se vrta v začaranem krogu, iz katerega ni pravega izhoda. Obremenitve so prenehude, država hoče preveč, je predraga in tako delavcu ne ostane veliko za življenje. Vlada kakor da na to pozablja, že zdavnaj bi morala spremeniti svoj odnos do gospodarstva in socialne politike, saj je agonija iz dneva v dan večja. Vse to pa se lahko vrne kot bumerang. Žal...«

K vsem tem izjavam ni kaj dodati, velja le poudariti, da smo se pogovarjali s predstavniki podjetij, kjer sorazmerno dobro delajo, verjetno pa bi bila slika bistveno drugačna v nekaterih drugih organizacijah naše doline. D. Naraglav

Na Polzeli 260 krvodajalcev

Prva letošnja krvodajalska akcija v naši občini je bila prejšnji petek na Polzeli. Po besedah predseni-ka krajevene organizacije RK Polzela Marjana Palirja je bil na njej izredno dober obisk. Kri je proti pričakovanju dalo kar 260 krvodajalcev, od tega jih je kar 150 prišlo iz Tovarne nogavic.

KONEC TABUJA O POLICIJI

Lani 18 mrtvih na cestah

Policisti vsako leto pod svoje delo potegnejo črto, zberejo podatke in analizirajo svoje delo. Za lansko, 1991. leto je značilno stanje, ki bi ga lahko označili kot stanje nihanja med mirom in vojno, kar se pozna tudi pri policijskem delu. Agresija na Slovenijo, reorganizacija policijskega delovanja, nova družbena stanja in dejstva in še mnogi dejavniki so povzročili, da se statistika razlikuje od tiste iz leta 1990. Pa si pogledimo stanje na področjih prometne varnosti, javnega reda in miru, kriminalitete ter preventivnega delovanja policistov Policijske postaje Žalec.

Prometna (ne)varnost

Stanje na področju prometne varnosti je skrbno vredno. V letu 1991 se je na območju občine Žalec zgodilo 175 prometnih nezgod, dvanajst nezgod več kot leto poprej. Se pa je stanje v primerjavi z letom 1990 glede posledic bistveno poslabšalo, saj so poleg več prometnih nezgod huje tudi posledice le-teh. Tako je v prometnih nesrečah izgubilo življenje 18 oseb (leta 1990 13), 86 (99) oseb je bilo hujše telesno poškodovanih, 121 (117) pa je dobilo lažjo telesno poškodbo. Največja nevarnost za udeležence v prometu preži na magistralni cesti Medlog-Zajasovnik, saj se je v letu 1991 na tej relaciji pripetilo 64 prometnih nezgod, od tega 12 ali 75% vseh prometnih nezgod s smrtnim izidom. Na lokalnih cestah pa se je zgodilo 59 prometnih nezgod, kar je glede na gostoto prometa na teh cestah občutno preveliko število. Največkrat so bili povzročitelji vozniki osebnih avtomobilov (112, leta 1990 95), sledijo jim vozniki koles z motorjem, na tretjem mestu pa so vozniki tovornih vozil. Otroci so bili v lanskem letu udeleženi v 12 prometnih nezgodah, in sicer trikrat kot povzročitelji in devetkrat kot udeleženci. Med vzroke najdemo neprimerno hitrost vožnje v 58 primerih (leta 1990 53), nepravilno prehitevanje v 18 primerih (13), pod vplivom alkohola je vozilo deset povzročiteljev prometne nezgode, več kot leto 1990 (22), v osmih primerih pa je prometno nezgodo povzročilo nepravilno prečkvanje. So pa naštetih vzroki le delček med paleta nepravilnosti, ki včasih

povzročajo tudi tragične izgube življenj.

Policisti pa so lani izrekli veliko manj kazni, verjetno zaradi svojega delovanja pri obrambi države. Pa so kljub temu sodniku za prekrške predlagali 1125 kršiteljev cestnoprometnih predpisov, denarno so kaznovali 1135 oseb, izrečenih pa je bilo tudi 1725 opozoril. Brez vozniških dovoljenj je ostalo 185 voznikov, 133 pa so vzeli prometno dovoljenje.

Javni red in mir

Področje, ki velja za problematično, je tudi delovanje pri vzdrževanju in vzpostavljanju javnega reda in miru. Lansko leto so policisti obravnavali 344 kršitev javnega reda in miru, kar pomeni 19 kršitev več kot leto poprej. Pod vplivom alkohola je bilo 208 kršiteljev ali 36 več kot leto 1990. Opazen je velik porast drznega vedenja, z 11 na 60 primerov, narašča tudi število pretepotov ter omalovaževanje pooblaščenih uradnih oseb, z 10 (1990) na 24 (1991). Policisti pa so podali tudi 10 predlogov zaradi pijančevanja. Največ prekrškov je bilo storjenih med 22. in 6. uro (208), po spolu pa so močno prevladovali moški kršitelji (305). Od vseh kršiteljev je bilo 87 nezaposlenih (leta 1990 73), po narodnosti pa je največ Slovencev (294, leta 1990 264). Poleg zakona o javnem redu in miru pa so policisti upoštevali tudi druge zakone in so tako do konca leta podali 18 predlogov sodniku za prekrške po zakonu o orožju, 21 predlogov po zakonu o osebni izkaznici ter 6 predlogov po zakonu o mamilih.

Kriminaliteta

Na območju občine Žalec je bilo v letu 1991 obravnavanih 832 (leta 1990 713) kaznivih dejanj, kar pomeni 14,4% vseh kaznivih dejanj na Celjskem. K tej številki pa moramo pristeti tudi 46 kaznivih dejanj, ko so bili osumljeni otroci. Slednji podatek je zaskrbiljoč, saj so policisti leto poprej ugotovili samo 16 takšnih kaznivih dejanj, kar kaže na močan porast. Pri podrobnejšem pregledu strukture kaznivih dejanj pride med gospodarski kriminal 45 (leta 1990 31) kaznivih dejanj, med splošni kriminal pa 787 (672) takih dejanj. Med gozdarsko krimina-

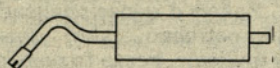
liteto prevladujeta gozdna tatvina (16) ter izdaja nekratih čekov (16), med splošno kriminaliteto pa tatvine (293, 127 raziskanih kaznivih dejanj), velike tatvine (176, 61 raziskanih), goljufije (64, 64 raziskanih), odvzem motornega vozila (24, 20 raziskanih). Od skupno 653 kaznivih dejanj splošne kriminalitete je bilo lani raziskanih 338 teh dejanj, kar pomeni 52% raziskanosti (leta 1990 55%).

Policisti so obravnavali eno kaznivo dejanje umora (benčinska črpalka v Sentrupertu), 16 KD hude telesne poškodbe in 17 KD lahke telesne poškodbe. Razen ene telesne poškodbe so vsa dejanja raziskana. Je pa v primerjavi z letom 1990 opaziti naraščanje teh dejanj. Policisti pa so obravnavali tudi 5 kaznivih dejanj preprečitve uradnega dejanja uradni osebi in dva napada na uradno osebo.

Kot je bilo že omenjeno, je opazen velik porast kaznivih dejanj pri otrocih (46 ali prek 280%), pri tem pa so bile v veliki meri storjena kazniva dejanja tatvine in velike tatvine (vlom in podobno). Porast je opazen tudi pri mladoletnikih, od 71 leta 1990 na 91 v letu 1991. Struktura kaznivih dejanj pa je zelo podobna tisti, ki jo srečujemo pri otrocih.

Preventivno delovanje

V policijsko teorijo vse bolj prodira mišljenje, da je preprečevanje kriminalnih dejanj veliko bolj učinkovita metoda delovanja kot pa sama represija. Preventiva, ki pa ni skrb le policije, je tisto področje, ki so mu na policijski postaji kolkolkoli je to omogočal čas in razmere, povečali veliko pozornost. Eden izmed ukrepov je bil tudi »dan odprtih vrat«, kjer so se policisti potrudili, da delo policije ne bi bilo več tabu. Sodelovanje z VVZ ter osnovnimi šolami na področju prometne varnosti bi moralo že v kratkem obroditi sadove, ki bi se kazali v manj ponesrečenih na cestah. Policisti pa so v celem letu, posebno pa še v času agresije, opravili 2000 nadzorov varovanja družbenega premoženja in prek 3000 nadzorov pomembnih in vitalnih objektov. LB

Izdelava in montaža izpušnih loncev in cevi za osebna in lažja tovorna vozila ter traktorje.

Vladimir Marn, Vransko 18
telefon: 063/725-106

Ob tretji obletnici Slovenske demokratične zveze

Ob tretji obletnici ustanovitve Slovenske demokratične zveze je bila v Ljubljani slavnostna seja sveta stranke. Zvrstili so se slavnostni govori, za kulturni del je poskrbel Klemen Removs s svojim ansambлом za izvajanje baročne glasbe, na koncu pa smo ob prigrizku pokramljali v avli slovenske skupščine. Obujali smo spomine na začetku večstrankarskega sistema pri nas, na entuziazem, s katerim smo se lotili dela. Takrat smo se pod streho SDZ zbrali skoraj vsi, ki smo želeli v Sloveniji narediti korak naprej. Ščasoma so se poleg SDZ oblikovale še druge stranke, ki so se vključile v Demos. SDZ pa je še naprej družila zelo različne ljudi. V njej smo bili zbrani načelni nasprotniki samoupravnega socializma, ki prej sploh nismo mogli do besede, pa tudi takšni, ki so nekoč delovali v partiji, pa so bili zaradi drugačnih idej, kot jih je zagovarjalo uradno vodstvo, iz nje izključeni. Bili smo etuziasti, ki nam je predstavljal oblast samo sredstvo za dosego cilja - demokratično neodvisno Slovenijo. Bili pa so tudi takšni, ki jim je bila oblast cilj, demokracija pa sredstvo, kako do nje priti. Ob takšni bistveni razliki med nami je kasneje tudi prišlo do vedno večjih trenj. Tisti, ki proglašajo oblast za svoj cilj in ki jih nostalgija še vedno vleče v levo, kot pravijo, oz. ki se še vedno počutijo kot derivat partije, so se ocepili in ustanovili novo stranko, ki doživlja obilno podporo vseh včerajšnjih ljudi.

Velika večina entuziastov nas je ostala zvestih SDZ. Naša želja je, da bi Slovenci ob osamosvojitvi izgubili hlapčevski značaj in ga spremenili v samozavestnega. Samozavest naj izvira iz naše tradicije, iz ponosa na to, kar smo in to, kar imamo. Menimo namreč, da samozavesten človek lažje sprejema izzive, ki jih prinaša razvoj. Človek, ki je samozavesten, je sproščen in je sposoben objektivno presojeti druge in sebe. Samozavestnemu človeku se ne more zgoditi, da bi zatajil svoj narod, kot se je zgodilo Cankarju, ki je zatajil svojo mater. Takšen človek bo tudi drugim priznaval, da imajo enake želje in potrebe kot on. Tako med njim in svetom ne bo napetosti, ampak se bo v svet vključeval enakopravno in uspešno.

PREDESEDNIK SDZ OBČINE ŽALEC
Milan Dobnik

Neupravičene kritike zakona od denacionalizaciji

V zadnjem času slišimo in beremo razne kritike zakona o denacionalizaciji. Kot noben zakon tudi ta ni popoln. Toda če ga proučimo, le ugotovimo, da je bilo vloženega mnogo truda in znanja pravnikov in ekonomistov pravosodnega ministrstva, da v danih prilikah poiščemo sprejemljive rešitve za odpravo storjenih krivic.

Osnovni motiv zakona je, da se z odpravo storjenih krivic ne povzroči novih, da se čim več razlaščenega premoženja vrne v naravi ter da se s tem ne obremenjuje državne proračuna. Če pa to ni mogoče, denacionalizacija obsega odškodnino v obliki nadomestnega premoženja, vrednostnih papirjev ali v denarju. Denarna odškodnina se daje le upravičencem slabšega premoženjskega stanja in v limitirani vrednosti. Kot protiutež storjenim krivicam razlaščenec zakon nudi pravne rešitve, ki pa ne bodo odpravile vseh storjenih krivic, ker je bil zakonodajalec prisiljen sprejeti takšen zakon, ki ga bo mogoče tudi uresničiti.

Tako se razlaščenec ne prizna izgubljenega dobička za čas med nacionalizacijo in denacionalizacijo, ne daje možnosti vrnitve v naravi nepremičnin, ki so v lasti fizičnih oseb. Prav tako ni mogoče vrniti v naravi nepremičnin, ki služijo za opravljanje dejavnosti državnih organov, zdravstva, izobraževanja in kulture oziroma drugih javnih služb, če bi se s tem bistveno okrnila prostorska kompletnost ali ekonomska oziroma tehnološka funkcionalnost kompleksov.

Pri vračanju nepremičnin, ki jih upravljajo podjetja, obstajajo časovne omejitve, da ne bi prišlo do motenj v njihovem poslovanju.

Splošno je znano, kako se je v preteklosti ravnalo in prekupčevalo z razlaščenimi imovino, kako so nekatere fizične osebe prišle do nacionaliziranih zemljišč, zgradb, stanovanj ipd. Razlaščenci v teh primerih ne bodo dobili vrnjene premoženja, temveč le odškodnino. Zakon daje legalno potrditev na sklenjene posle

kot pravne posle v »dobri veri«.

Kljub temu pa se širijo kritike, da bo z vračanjem premoženja razlaščenec obremenjen državni proračun in s tem davkoplačevalci, kar sploh ni res. Vračalo se bo tako, kot je navedeno. Ugovori, da bo s tem prišlo do slabšega gospodarjenja z zemljo in podjetji, prav tako niso utemeljeni, ker je lastnik vedno boljše gospodar. Kaj se doseže s privatno iniciativo je zlasti vidno v dosedanjih državah, kjer obstaja zasebna lastnina.

Ločitev lastnine na mojetvo naše je nujno, če hočemo postaviti temelje pravne države in osnovo za tržno gospodarstvo kot predpogoj za vstop v evropsko skupnost. Če pa nekateri razlaščenci le ne bi mogli ali znali gospodariti v novih pogojih, pa obstaja zakonodaja, ki jih bo usmerila v tako obliko gospodarjenja, da bo v skladu z našim gospodarskim sistemom.

Pred kratkim je bil v Delu objavljen članek Zakon bi bilo treba v celoti razveljaviti.

Novinar objavlja poglede oz. analizo dr. Bajta o zakonu o denacionalizaciji kot o zakonu, ki zanika zasebno lastnino. Zlasti očita nerazumevanje lastninskega in premoženjskega prava oz. pravice, nepoznavanje razlike med vrednostjo vloženega kapitala in njegovo tržno vrednostjo, da je treba spoštovati tako pravnega kot premoženjskega lastnika in da je pravni lastnik nepremičnin tudi za denacionalizacijo. Najava predvojno zadolženosti industrijskih podjetij in prezadolženosti kmetijstva. Toda nacionalizacija je bila izvršena po vojni, ko je bilo premoženje skoraj brez dolgov. Inflacija okupatorske valute je naredila svoje, denarne vloge in obveznosti so bile razvrednotene, valorizacijskih faktorjev ni bilo.

Prizadeti so bili varčevalci, dolžniki pa so se okoristili. Kot osnova za ugotovitev vrednosti, ki se upravičencem z denacionalizacijo vrača, je bila bilanca sredstev in obveznosti, ki je bila napravljena ob podraževanju, v zemljiških knjigah so vidne vpisane hipoteke. Upoštevanje medvojnne inflacije ni izvedljivo. Če bi za to obstajal uspešen postopek, bi se lahko ugotovilo tudi bogatenje koristnikov gradbenih in drugih kreditov po vojni, ki jih niso nikoli realno vrnili. Od tega so odstopili vsi, banke, država in politiki, ker bi za pravično rešitev bile potrebne dodatne institucije in pravne fakultete, kar pravi tudi sam dr. Bajt.

Na splošno dr. Bajt, ugleden profesor in akademik, denacionalizacije ne zavrača, temveč nasprotno, širi krog pravic razlaščenecv tudi na vrnitev izgubljenega dobička. Alarmantni naslov prav gotovo ni v skladu z analizo dr. Bajta, še manj pa zahteva, da mora ustavno sodišče zakon takoj razveljaviti ali za začetek zadržati njegovo izvajanje. Ne vemo, kaj je posredi? Pričakujemo, da se bodo zaradi te analize oglasili tudi priznani ekonomisti in pravniki.

Iz navedenega je razvidno, da gre za poizkus, da se izvajanje zakona o denacionalizaciji onemogoči, razlaščenec pa prikaže kot populacijo, ki bo z denacionalizacijo povzročila zastoj v gospodarskem razvoju naše države, ker bi z odpravo krivic prišlo v mnogih primerih tudi do neupravičene vrnitve premoženja.

Razlaščenci takšno prikazovanje zavračajo, ker nam je bilo povzročenih preveč krivic in se nam vrača le del povzročene škode, kar ne bremeni nikogar, najmanj pa tiste, ki bodo še naprej koristili našo imovino, a imajo zoper denacionalizacijo največ ugovorov.

Zakon o denacionalizaciji je potrebno takoj uvesti v življenje, ker je to pomemben korak k privatizaciji družbenega kapitala. Organi državne uprave morajo v postavljenih rokih izdati ustrezna navodila, da bodo občinske komisije lahko pričele delati. Sicer pa je toliko enostavnih primerov, ki bi se lahko rešili na podlagi obstoječih zakonskih določil. Potrebna je samo dobra volja. Izvršni odbor ZLRP
Žalec

LDS USTANOVILO ODBOR ZA KMETIJSTVO

Davek je treba vrniti v proizvodnjo

Liberalno demokratska stranka Žalec je ustanovila odbor za kmetijstvo, pripravlja pa tudi ustanovitev podjetniškega odbora. Da so takšni odbori potrebni in koristni, potrjuje delovanje odbora za ekologijo. Na tiskovni konferenci so predstavniki stranke in predsednik odbora za kmetijstvo Vlado Kralj pojasnili namen ustanovitve odbora.

»Izhajali smo iz tega, da je občina pretežno kmetijska in da zaradi političnih razmer obstaja nevarnost spora med kmetom in delavcem. Sprtost ne koristi nikomur, ustvariti moramo po-

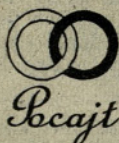
goje za življenje obeh,« je dejal Gregor Vovk, predstavnik LDS. Odbor, ki ga sestavljajo predvsem strokovnjaki, je na prvi seji obravnaval ekonomsko problematiko kmeta, konverzijo kreditov, politiko obrestnih mer in vprašanje zaščitnih cen. Svoja stališča bodo skušali uveljaviti v skupščini prek delegatskih vprašanj in pobud. Ker obstaja bojazen, da bo zaradi vračanja odvetnega premoženja prihajalo tudi do neobdelanosti zemlje, se bodo zavzeli za preprečevanje takšnih pojavov. Sicer pa bodo prevetrili zakonodajo o denacionalizaciji, dedovanju

in zadrugah. Ker moratorij o sečnji lesa povzroča ogromno škode, se bodo zavzeli za ustrezno rešitev, ki naj bi presekal gordijski voz. Lotili se bodo tudi problema polkmetov in višinskih kmetij, ki jih je v občini precej.

»Kmetije v Savinjski dolini merijo povprečno 3-4 ha; nemški kmet mora imeti vsaj 10 hektarjev hmelja za preživetje, pri nas pa je povprečno 1,5 ha hmelja. Proizvodnja na naših kmetijah je razdrobljena, za dodatne programe pa ni sredstev. Tržnih pogojev takšne kmetije ne prenesejo. Zaradi padca kupne moči in vedno dražje

hrane so najbolj ogrožene prav majhne kmetije. Zato predlagamo, da bi vsaj pet odstotkov davka vrnili za pospeševanje in nove programe malih kmetij. Zadruga bi morale razvijati nove oblike sodelovanja, omejiti pa jih je treba stroškovno,« je dejal predsednik odbora Vlado Kralj.

Delo odbora je odprto za vse pobude in posameznike, ki jih kmetijska problematika zanima. Zato LDS vabi k sodelovanju vse, ne glede na strankarsko pripadnost.

Šempeter
telefon: 701-672

Dobite jih lahko pri Vitki ali Allsportu v Žalcu in Zanierju v Celju.

KONKURENČNE CENE

Izdelava športnih
bombažnih nogavic
za kolesarje in za tiste
z velikimi stopali!

Srečanje socialdemokratov

20. februarja je bilo v dvarani Gasilskega doma v Žalcu srečanje članov SDSS žalske občine, na katerem sta sodelovala član glavnega odbora stranke Marko Selan in Irena Pražnikar, vodja službe socialnega skrbstva občine Žalec. Srečanje je organiziral občinski odbor SDSS Žalca.

Namen srečanja je bil ponovno predstaviti program stranke in socialno štanje v občini. Kot je bilo poudarjeno, stranka gradi svoje delo na tradiciji evropske demokracije in socialne države in je izrazilo delavska stranka. Izhodišče ji je evropska socialna misel, ki obravnava neenakost med ljudmi in strukturne krivice. Iz nje izhaja evropski razsvetljenjski program, ki zahteva, da si morajo ljudje urejati svoje skupne socialne odnose in razmere po svojem razumu. Zato stranka tudi sprejema vse, ki jim je socialna misel blizu, s tem da se pred pristopom otresejo poprejšnjih strankarskih opredelitev.

Predstavnica socialnega skrbstva je povedala, da so-

cialni problem v občini skokovito naraščajo zaradi težkega stanja gospodarstva in stalnega naraščanja brezposelnosti, ki bo vsak čas dosego številko 2000.

V sproščenem klepetu so se pogovorili še o bližnjem kongresu, ki bo konec marca v Mariboru.

Okrogla miza o narkomaniji

Mladi krščanski demokrati občine Žalec, ki so imeli ustanovni občni zbor 19. februarja, organizirajo skupaj s Krščanskimi demokrati s Polzele v petek, 6. marca, ob 18. uri v Domu Svobode na Polzeli okroglo mizo o narkomaniji.

Sodeloval bo strokovnjak s tega področja, navzoč pa bo tudi eden od zdravljenih narkomanov. Vsi, ki vas ta boleča tema sodobnega časa zanima, vabljeni!

Kdor želi kupiti
zastavo države
Slovenije,

jo lahko dobi v pisarni SDZ-NDS, v gasilskem domu v Žalcu, Heroja Staneta 1, in sicer vsak dan od 12. do 14. ure, razen sobote.

Trgovsko podjetje p. o.
"Savinjski magazin Žalec"

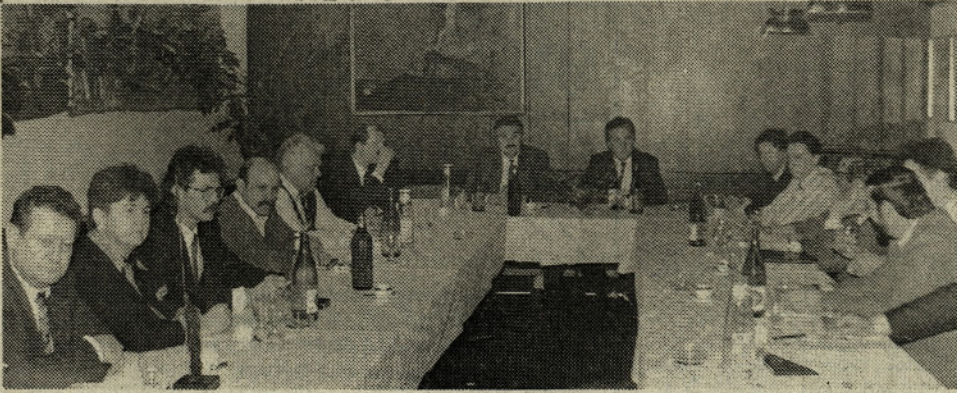
TEKSTIL, AKUSTIKA, ELEKTRIČNO
ORODJE, BELA TEHNIKA, PEČI ZA
CENTRALNO KURJAVO

VSE TO LAHKO KUPUJETE NA

3 ČEKE BREZ OBRESTI

POHIŠTVO - POSOJILO NA 6 MESECEV
- BREZ POLOGA
- FIKSNI PRIBITEK ZA OBRESTI IN TO SAMO 6,3% NA MESEC
- BREZPLAČNA MONTAŽA
- BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 KM

PO TAKŠNIH UGODNOSTIH LAHKO KUPUJETE LE V
PRODAJALNAH SAVINJSKEGA MAGAZINA ŽALEC

30 LET HMEZADA

Združeni smo uspešnejši

Na skromni slovesnosti so se zbrali predstavniki članic Poslovnega sistema Hmezad, ki se je v treh desetletjih uveljavil v slovenskem in bivšem jugoslovanskem prostoru pa tudi na tujih tržiščih, da bi počastili ta pomemben jubilej.

»Zametki organiziranega kmetijstva sicer segajo v leto 1945, ko je bila v Žalcu ustanovljena hmeljarska zadruga. Leta 1962 pa se je enajst delovnih organizacij združilo v Kmetijski kombinat Žalec. Z družbenimi spremembami smo doživljali številne reorganizacije, ki pa marsikdaj niso bile najbolj posrečene. Vedno pa so nas povezovali skupni interesi, in sicer razvoj kmetijstva v Savinjski dolini in tudi drugod. Tako smo uspešneje previhrali mnoge težave, ki so nas spremljale. Lastno znanje, prodornost in vztrajnost pa so nas utrjevali na tržišču. V sedanjem Poslovnem sistemu, ki smo ga ustanovili leta 1989, je združenih kar 28 članic, pravkar pa ustanovljamo svojo poslovno banko, ki bo nadomestila sedanjo hranilno-kreditno službo in interno banko. Na razvoj poslovnega sistema bo v prihodnosti gotovo vplivala nova lastniška zakonodaja, zato se bodo večja podjetja preoblikovala v manjše družbe z omejeno odgovornostjo, delniške, mešane in privatne

družbe. S Poslovnim sistemom pa želimo nadaljevati tradicijo Hmezada, ta je v združevanju znanja, kapitala in razvoja. Združeni smo namreč močnejši in uspešnejši,« je med drugim na slovesnosti dejal direktor Poslovnega sistema Hmezad Franci Žužej.

Na slovesnosti ob 30-letnici so podelili priznanja za uspešno delo in sodelovanje. Kipec hmeljarja so dobili delavci kolektiva Export import ter predsednik svetovnega združenja za hmeljarstvo Jože Brežnik.

jk

Zaupanje v banko se vrača

»Ker republiška skupščina še vedno ni sprejela zakona o javnem dolgu in ker je nezadovoljstvo varčevalcev upravičeno, smo se se v Ljubljanski banaki splošni banki Celje odločili ponuditi deviznim varčevalcem nove devizne račune. Varčevalci bodo lahko devize do 500 DEM dvignili ali pa jih pustili na deviznem računu.

Devizni varčevalci, ki so se za varčevanje v banki odločili po 20. juniju 1991, razpolagajo z devizami, nove vloge pa obrestujemo s štiri odstotno obrestno mero. Pripravili pa smo tudi več novih in zanimivih oblik tolarkega varčevanja. Upamo, da si bomo tako pridobili zaupanje varčevalcev, kar pa je pomembno tudi za narodno gospodarstvo,« je med drugim na novinarski konferenci dejal predstavnik banke Jože Veber.

Franci Tratar, direktor žalske enote, pa nam je povedal, da je precej varčevalcev devize prodalo za reševanje najnujnejših življenjskih potreb, več kot polovica pa se za dvig ni odločila. »Vsak dan pa je več novih deviznih varčevalcev, tudi iz tujih bank. Stimulativne obresti so že privabile več varčevalcev, kar kaže, da se zaupanje v našo banko vrača,« je dejal Franci Tratar.

jk

Zarja Lesna v stečajju

Temeljno sodišče v Celju je 27. 1. 1992 sklenilo, da se začne stečajni postopek za Zarjo Lesna industrija Petrovče. Za stečajnega upravitelja je bil imenovan Lojze Posedel, ki je na žalski občini odgovoren za finance.

Na vprašanje, kateri so bili razlogi za uvedbo stečaja, nam je pred dnevi povedal: »Formalni razlog za uvedbo stečaja je bil predlog zbora delavcev, vsebinski pa imajo gotovo svojo zgodovino in jih je več. Delavci so zahtevali stečaj zato, ker se nakopičeni problemi niso reševali, proizvodnja je stala, denarja za material, elektriko in druge stroške pa ni bilo zaradi blokirane žiro računa. Že več mesecev delavci niso dobili izplačanih osebnih dohodkov, ampak so prejeli le socialno pomoč.

Tako je imela v začetku letošnjega leta Zarja Lesna proizvodnja blokirani žiro račun v višini okoli šest milijonov tolarjev, nepokrita je bila izguba iz preteklega obdobja, delavci že od septembra niso prejeli osebnih dohodkov in ostalih prejemkov (regresa), odnosi v kolektivu pa niso omogočali

reševanja nastalih problemov. Upniki so zahtevali plačilo terjatev.«

Ali so se ti problemi pojavili naenkrat?

»Nikakor, ampak so se problemi pojavljali že dalj časa, na kar so vplivale razmere na tržišču, reorganizacija Zarje in kadrovska problematika. Tragika sedanjega trenutka je v tem, da ni urejenega sistema reševanja nakopičenih problemov v podjetjih. V prejšnjem sistemu jih je reševala občina s prisilno upravo, sedaj pa takšnih pristojnosti nima več. Poleg tega pa stvar zavira tudi sprejeti moratorij na stečaje. SDK bi namreč skladno z zakonom lahko sprejela sklep o uvedbi stečaja, če ima podjetje neprekinjeno šestdeset dni blokirani žiro račun. Lesna proizvodnja v Zarji pa je imela blokirani žiro račun več kot 250 dni. Probleme v tem podjetju bi gotovo lažje reševali pred meseci, kot pa jih bo možno sedaj. Sicer pa je v Sloveniji že okoli tisoč podjetij, ki jim grozi stečaj.«

Ali stečaj ni najbolj kruta oblika reševanja problemov?

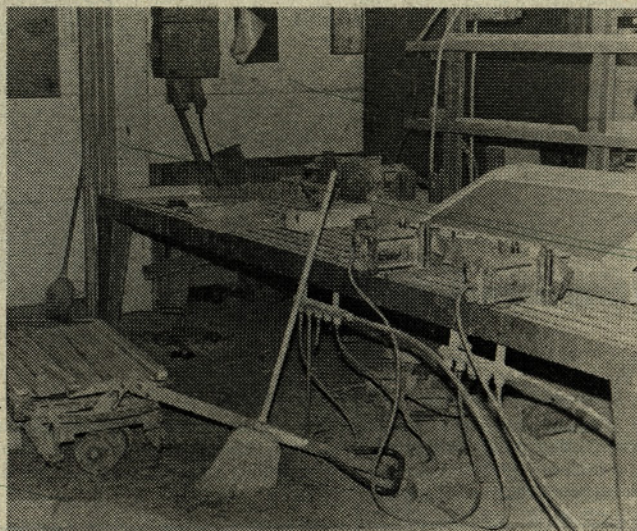
»Na žalost je to res, predvsem za delavca, saj mu avtomatično in skladno z zakonom preneha delovno razmerja z dnem objave stečajnega postopka. Stečaj se pri nas vodi še vedno na osnovi zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, ki je bil sprejet v letu 1989. Pripravlja pa se nov zakon o stečajih, ki naj bi bil bolj »evropski«, saj je ugotovljeno, da je stečaj najbolj uničevalni in najmanj učinkovit način poplačila upnikov. Tako se uniči ogromno znanja, izkušenj, poslovnih odnosov, delovnih mest in je cena za poplačilo upnikov največja. To se odraža tudi v primeru Zarje.«

Kako bo potekal stečajni postopek v vašem primeru?

»Menim, da se stečajni postopek lahko vodi tudi tako, da ne bo prišlo do razprodaje premoženja podjetja po delih in nerealnih cenah, kar je pogost pojav. Postopek je treba voditi skladno z zakonom o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, vodi pa ga stečajni senat, stečajna sodnica in stečajni upravitelj. Najpomembnejšo in odločilno besedo pa bodo vsekakor imeli upniki.

Njihovih odločitev še ne poznam, saj rok za prijavo terjatev še ni potekel. Ocenjujem pa, da bo interes vsaj nekaterih, da se proizvodnja nadaljuje in način dela v prihodnje ne bo takšen, kot je bil pred stečajem. Proizvodnja bo potekala v manjšem obsegu in z novimi programi, ki jih bo narekoval trg. Za lesno proizvodnjo se že zanimajo tudi tuji partnerji. Z odprodajo dela opreme in z najemninami za poslovne prostore bi lahko upnikom poplačali terjatve, z novo proizvodnjo pa zagotovili delovna mesta, ki so v tem težkem gospodarskem trenutku najbolj pomembna. Torej bosta končna odločitev in razplet predvsem v rokah upnikov.«

-ik

Metla očitno ni pometla na pravem mestu.

GRAMES NA RAZPOTJU

Nezadovoljstvo pripeljalo do reševanja krize

Agonija, ki tare marsikateri kolektiv, se je tudi v Gramesu vleče v nedogled. Nezadovoljstvo zaposlenih narašča in končno je prekipelo. Sodu je bilo izbitno dno in začeli so proces resnejšega reševanja krize, v katerega so posegli delavci in občinska vlada. Za kaj pravzaprav pri vsej zadevi gre, smo poskušali zvedeti pri tistih, ki so sklenili temu narediti konec. Pred mikrofonom smo uspeli dobiti le predsednika stavekovnega odbora in predsednika sindikata.

Pa pojdemo lepo po vrsti. Vse se je začelo v delovni enoti Servis 27. januarja, ko je bil sklican izsiljeni zbor zaradi neizplačanega osebnega dohodka za mesec december in reorganizacije servisa. Sestanek se je udeležilo 27 delavcev servisa, sekretar podjetja Grames, sekretar sindikata za gradbeništvo Celje ter vodja računovodskega sektorja podjetja Grames. Na zboru so zahtevali, da se organizira stavekovni odbor v sestavi: Vili Ograjenšek, Danilo Gojzdnik, Branko Rojč in Ivan Skok, ki je imel nalogo organizirati stavekovne delovne enote Servis, če vodstvo podjetja Grames ne bo zagotovilo izplačila akontacije decembrskega osebnega dohodka v višini 80%, in sicer do 29. 1. 1992. Stavka naj bi trajala do izplačila akontacije. V prisotnosti sekretarja za gradbeništvo so zahtevali plačo za mesec december, uredi-

tev razmer v servisu, preklic podpisov za dolg Servisa, določitev dejanskega dolga po zaključnem računu, registracijo podjetja, stanje podjetja International (podjetje, ustanovljeno v Egiptu). O vsem tem naj bi razpravljali stavekovni odbor prvi dan, ko bo prisoten v. d. direktor Gramesa Vladimir Podbregar. V nadaljevanju so se delovni enoti Servis pridružili še del. enota Uniprom in delavci Stokovnih služb, ki so na sestanku 10. februarja sprejeli še dodatne zahteve: kdo je odgovoren za nastalo stanje v DE Ljubljana, Egipt, Free Shop, sestavo sanacijskega programa in izplačilo OD za mesec januar.

Vili Ograjenšek, predsednik sindikata nam je povedal, da nezadovoljstvo delavcev narašča že od julija, da so korenine tega problema mnogo globlje, saj ne gre zgolj za plače, ampak tudi zato, ker nimajo več s čim delati, saj rezervnih delov skorajda ni več in morajo zaradi tega tudi odklanjati delo.

»Reorganizacija podjetja na pet novih podjetij je začela poskusno delati v takšni obliki v mesecu oktobru. Do novega leta naj bi imeli še skupni žiro račun, potem pa bi vsako podjetje poslovalo samostojno. Preverili smo, da se do novega leta to še ni zgodilo, ampak je bil denar še vedno na skupnem žiro računu. Seveda pa to situacije ne spremeni, saj proble-

Ivan Skok

mi ostajajo. Potrebujemo dober program, nekaj svežega denarja, dobro vodstvo in upati je na boljše čase, saj nam strokovnosti, volje pa tudi želje po ohranitvi kolektiva ne manjka...«

Ivan Skok, predsednik stavekovnega odbora in eden najstarejših delavcev, je vidno prizadet nad vsem, kar se dogaja z njihovo delavnico in podjetjem.

»Boli me, da človek za pošteno delo ne dobi poštenega plačila, če pa dva meseca ne dobiš plače, je še toliko težje. Če so prihranki pri hiši, še nekaj časa gre, ko pa teh zmanjka, se človek ne more več ravnodušno obnašati. Odločeni smo bili, da s stavko vsaj opozorimo na našo agonijo, vendar smo se v dogovoru s sindikatom in po našem lastnem

Vili Ograjenšek

premisleku odločili, da tega ne storimo, saj s tem ne bomo ničesar rešili. Vsekakor pa je določen cilj dosežen, saj smo zdržali tiste, ki so si zatiskali oči pred problemom. Vemo, da lahko z delom, ki ga znamo dobro opravljati, služimo vsakdanji kruh, zato želimo vztrajati in naše podjetje obdržati. Očitki, ki so leteli na naš račun, da smo nekakšni zaviralni element pri reorganizaciji Gramesa, so neosnovani, saj smo prav mi že velikokrat opozarjali na posamezne nepravilnosti, žal pa nas nihče ni poslušal. Krivci za takšno stanje ne morejo biti nikjer drugje kot v vodstvu, računovodstvu, komerciali... Ve se, kdo mora kaj delati, mi smo tisti, ki delamo v proizvodnji, finančna politika, prodaja pa je v rokah drugih.«

Vladimir Podbregar, dosednji direktor Gramesa, je na tiskovni konferenci povedal, da od 18. 2. 1992 Gramesa ni več, ustanovljenih pa je bilo pet novih in samostojnih podjetij. Tako sta se podjetji Montana in Uniprom tudi odcepili od Hmezada, Nizke gradnje, Servis in Poslovne storitve pa so zadržale naslov sedanjega podjetja. Delavcem so iz skupnega računa pred dnevi izplačali 80 odstotkov osebnega dohodka za mesec december, odslej pa bodo morala poskrbeti zanje podjetja sama. Ko bodo znani podatki poslovanja za preteklo leto, Podbregar ocenjuje, da bo izguba v višini okrog 25 milijonov SLT, in ko bo opravljena delitvena bilanca, bodo posamezna podjetja lahko pričela samostojno poslovati. V izgubi pa predstavljajo največji delež obresti za najete kredite. Krivdo o privatizaciji podjetja, ki jo delavci očitajo dosedanjemu direktorju, pa le-ta odločno zanika.

Dela, ki jih je prevzelo podjetje Nizke gradnje v Egiptu, so stekla pretekli mesec, podpisana pogodba je vredna 1,5 milijona dolarjev. V prihodnjih dneh bodo dobili prvo plačilo v višini 20 tisoč dolarjev, tako bodo lahko pokrili del stroškov posla v Egiptu, ki znašajo štiri milijone SLT. Trenutno dela na tem projektu šest strokovnjakov. Rezultati natečaja za namakalna dela

v višini pet milijonov dolarjev še niso znani, nadejajo pa se, da jih bodo dobili. Podbregar pravi, da je bila, zaradi izgube jugoslovanskega tržišča, usmeritev na tuja edina rešitev.

Delavci Servisa so nam na sestanku po tiskovni konferenci povedali, da se z odloči-

»Na sestanku s predstavniki Gramesa smo se dogovorili, da bodo posamezne enote pripravile plan za leto 1992, ta pa mora zajeti tudi morebitne tehnološke presežke. Hmezada interna banka bo programe ocenila in sodelovala pri ureditvi programa. Dogovorili smo se tudi, da se osebni dohodek za december izplača še iz skupne mase. Sicer pa bodo morali v Gramesu čim prej pripraviti delitveno bilanco in se bolj kot s preteklostjo ukvarjati s tekočim poslovanjem in razvojem,« pravi podpredsednica Izvršnega sveta, Danica Korent-Jezovšek.

tvami vodstva Gramesa ne strinjajo. Ne razumejo, zakaj jih vodstvo ni hotelo opredeliti kot trajni tehnološki višek. Prepričani so tudi, da novo vodstvo ni sposobno rešiti podjetja, sicer pa so pripravljene delati, za to pa terjajo redno plačilo.

Po začetnih zapletljajih, so po izjavi sekretarja zadovoljivo rešili tudi delavke skupnih služb, nekaj jih bodo zaposlili v novih podjetjih, sedem jih bo šlo pa na Zavod za zaposlovanje.

Darko Naraglav
jk

Pokal v trajno last

Sempeterski turistični delavci so pred dnevi imeli 30. letno konferenco, ki sta se je poleg članov udeležila tudi predsednik celjske turistične zveze Branko Sotler in častni predsednik prof. Zoran Vudler. Društvu sta podelila pokal v trajno last, kot najbolj uspešnemu turističnemu društvu v lanskem letu na področju celjske turistične zveze.

Iz poročila predsednika TD Sempeter, Slavka Štrucla, pa je razvidno, da je bil obisk v obeh turističnih objektih zaradi znanih razmer lani precej manjši. Tako je bilo v Antičnem parku in jami Pekel skupaj 33.783 obiskovalcev, kar je za okrog šest tisoč obiskovalcev manj kot leto poprej. Člani društva so opravili več sto udarniških ur pri raznih vzdrževalnih delih. V razpravi so ocenili, da je bilo delo uspešno. Letos jih čaka kar veliko delo, ob 30-letnici društva pa so podelili več priznanj in plaket. Priznanje sta prejela Ana Zakonšek in Franc Udrih, bronaste plakete Celjske turistične zveze, Jože Cijan, Alojz Klinc, Štefka Cokan, Ivica Čretnik, Silva Štrucl in Društvo inženirjev in tehnikov Gozdarstva Celje; srebrne Jamarski klub Črni galeb Prebold, Vlado Vrtačnik, Alojz Urankar, Peter Sedminek, Marjan Volpe, Jože Žnidar, Martin Štorman, Branko Golavšek, Ivan Božič, Slavko Štrucl, Malči Javoršek, Karolina Boc in Martin Pirc; zlato plaketo je prejel Franc Štorman. Gasilsko društvo Sempeter pa je TD Sempeter podelilo kipec Florjana, zaščitnika gasilcev za uspešno medsebojno sodelovanje. Program so pripravili učenci OŠ Sempeter.

T. TAVČAR

Setev koruze

Kakovostno seme, ki naj bo sortno čisto, imeti mora visoko kaljivost (vsaj 95%), visoke vrednosti za energijo kalitve, hladni test (vsaj 85%), po obliki in velikosti mora biti izenačeno, nam zagotavlja zanesljiv in visok poljski vzik in s tem doseganje optimalnih gostot posevka za posamezne hibride koruze.

Znano je da je predvsem pri novjših hibridih koruze višina pridelka, tako zrnja kot silaže, tesno povezana s sorazmerno visokimi gostotami posevka. S setvijo semena slabe kakovosti ali celo lastnega pridelka si lahko že na smem začetku onemogočimo doseganje visokih pridelkov.

Ne glede na visoko ceno semena je redkejša setev ali celo setev »lastnega« semena nestrokoven ukrep, ki nujno vodi k zmanjšanju prihodka z enote površine, s tem da bodo drugi agrotehnični ukrepi (priprava tal, gnojenje, varstvo pred plevi in škodljivci) dosledno opravljeni.

Zaradi vojne na Hrvaškem in zaradi zaprtja srbske meje bo na razpolago bistveno manj sort koruze, kot jih je v sortnem izboru. Dobavitelji semena pa zagotavljajo, da bo semena dovolj. Kljub vsemu vam priporočamo, da si seme čim prej priskrbite.

V kmetijskih preskrbah prodajajo seme z ustrežno deklaracijo. Na trgu pa se pojavljajo prodajalci semena koruze, ki nima ustrežne dokumentacije. Zato bodite pri nakupu previdni. V kmetijskih preskrbah lahko dobite hibride EVA, MIRNA, DEA, HELGA, BC318 in BC272.

SEZONA RIBOLOVA PRED VRATI

Krivolov narašča

Zaradi lepega in toplega vremena v januarju so člani Ribiške družine Sempeter že pričeli z izlovi potokov in vlaganjem postrvi v posamezne ribolovne vode. Pa tudi nova ribiška sezona je pred vrati, zato je skrb ribičev v prvi vrsti namenjena prav vzreji in »poribljavanju« vod. Z dobro zastavljeno gospodarsko dejavnostjo v preteklem letu so posledice poplav v letu 1990 opravili. Kmalu po poplavah so namreč ponudile solidarnostno pomoč ribiške družine iz Slovenije in Hrvaške. Žal so politični dogodki v bivši Jugoslaviji preprečili, da bi to ponujeno pomoč izkoristili, so pa

pripeljali večjo količino rib iz Kolpe, ki jih je podarila RD Metlika.

Izlovna ekipa je že v januarju izlovila del potoka Reka, ki teče na območju Marija Reke in Prebolda. Spodnji del potoka je bil na posameznih mestih sorazmerno bogat s potočnimi postrvi in šarenkami, žal pa ribiči ugotavljajo, da narašča divji lov. Pri izlovu so naleteli na posamezne odseke potoka, dolge po sto in več metrov, na katerih je dosti tolmunov, prago in jezov, kjer so sicer pričakovali obilen ulov, žal pa so bili povsem prazni. Tudi urejene steze do teh tolmunov so dovolj zgovorne. Tipičen pri-

mer ribiških mrhovinarjev je tudi 40 centimetrov dolga postrv, ki so jo ribiči našli prebodeno z ostjo.

Ribiči so bili zgroženi tudi nad »zeleno« osveščenostjo krajanov, saj v njihovih ribolovnih revirjih ne manjka različnih odpadkov, konzervnih skatel, različnih delov koles, ostankov kolin, celo starih avtomobilskih školjk, večina hiš ob vodi pa ima fekalije speljane kar v potok.

Ob letošnjem izlovu so sempeterski ribiči preizkusili tudi nov elektroagregat, ki bo olajšal delo izlovni ekipi, saj je bilo njegovo prenašanje pri izlovu najtežje opravilo.

F. Pondelak

Kuharski tečaj v Petrovčah

Med številnimi izobraževanji v zimskem času, ki jih je pripravila Kmetijska svetovalna služba v Žalcu, je bil tudi kuharski tečaj, ki je potekal v dveh skupinah v kuharskem kabinetu OŠ v Petrovčah. Tečaj je vodila prof. Jožica Štruc, ki že 27 let predava na celjski šoli za gostinstvo in turizem. Na posnetku stoji na levi strani.

T. TAVČAR

Vabljeni na Jožefov sejem

Ne smemo pozabiti na dejstvo, da je domača obrt ena izmed stalnih področij ljudske ustvarjalnosti in umetnosti. Ti pa sta v sodobnem svetu vedno bolj cenjeni.

Tudi pri nas v Savinjski dolini marsikateri mojster domače obrti izdeluje izdelke iz domačih, naravnih materialov.

Naj bo prav Jožefov sejem priložnost, da se ljudski umetniki in ustvarjalci srečajo, pokažejo in tudi ponudijo svoje izdelke za prodajo.

Torej lončarji, pletarji, tkalci, sitarji, mlinarji, sodarji, slavniki, kovači, coklarji, medicarji in svečarji pa tudi branjevke: prisrčno vabljeni.

Tudi izpod pridnih rok kmečkih gospodinj prihajajo izdelki vrhunske kvalitete, bodisi s področja kulinarike ali ostale ročne spretnosti. Zakaj ne bi tudi to delo predstavljalo del dohodka kmetije. Ljudje vedno bolj cenijo domače, kmečke izdelke. Vsa leta Jožefovega sejma so prodajalke

– kmetice prodale vse svoje izdelke, od dobrega domačega kruha, domačih jajc, rezancev, domače potice.

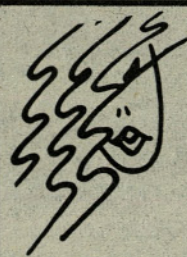
Pripravili bomo tudi razstavo kruhov, domačih salam in klobas. Vse domače izdelovalce suhih domačih salam in klobas vabimo, da sodelujejo na razstavi in prodaji. Pripravili bomo tudi ocenjevanje le teh. Zaželjeno je, da tudi v tej akciji sodelujete.

Vabimo pa tudi vse, ki imate doma staro, še uporabno kmetijsko mehanizacijo in je ne rabite več. Morda bo prišla prav komu drugemu. Lahko jo prodate sami v času sejma ali pa to za vas naredi Kmetijska preskrba v obliki komisijske prodaje.

Kmetijsko svetovalna služba enota Žalec

Setveni koledar za marec

1. nedelja	—
2. ponedeljek	korenina
3. torek	cvet
4. sreda	cvet
5. četrtek	list
6. petek	list
7. sobota	list
8. nedelja	plod
9. ponedeljek	plod
10. torek	korenina
11. sreda	korenina
12. četrtek	korenina do 15., od 16. cvet
13. petek	cvet
14. sobota	cvet do 14., od 15. list
15. nedelja	list
16. ponedeljek	—
17. torek	plod
18. sreda	plod do 10., od 11. korenina
19. četrtek	plod do 10. ure
20. petek	korenina
21. sobota	korenina do 15., od 16. cvet
22. nedelja	cvet
23. ponedeljek	list
24. torek	list
25. sreda	list do 11., od 12. plod
26. četrtek	plod
27. petek	plod
28. sobota	cvet od 7. do 16., od 17. korenina
29. nedelja	korenina
30. ponedeljek	korenina do 8., od 9. cvet
31. torek	cvet

Figaro

FRIZERSKI SALON
IN TRGOVINICA

IVA POZNIČ, VRANSKO 36

V mesecu marcu, mesecu praznovanja vseh žena, mater in deklet, vam iskrene čestitke pošilja frizerski salon »FIGARO« Vransko in vam poklanja 10% popust za vse usluge.

Posebne ugodnosti:

- 15% družinski popust
- 20% otroški popust
- odlog plačila

V trgovinici »FIGARO« vam nudimo vse za nego las, telesa ter **DARILA**, ki jih svojim najdražjim podarimo iz srca! Pričakujemo vas: od torika do petka od 7. do 18.30, ob sobotah od 7. do 12.00.

Sprejemamo tudi naročila po telefonu: (063) 725-109

SE PRIPOROČAMO!

TARA - trgovina

Podlog 11/c, Šempeter
Telefon (063) 701-475

Posebej ugodno:

– sladkor 50/1	42,00
1/1	47,00
– moka »Taboljša« 1/1	29,80
Tip 500 25/1	19,00
– olje 1/1	94,60
– prašek Oskar 3 kg	389,00
– orehi (neluščeni) 1 kg	360,00
– kava 100 g	44,00

KRMILA: pesni rezanci 1 kg 13,00 SLT
vse vrste krmil, koruza, oves, ječmen, semenski komprij, čebulček...

OBLAČILA: trenerke že od 870,00 SLT naprej;
kavbojke od 560,00 SLT naprej

Odprto: vsak dan od 8. do 18., sobota do 15., nedelja od 9. do 11. ure.

TRGOVINA

Mešano blago in komisijska prodaja
MILENA MIKLAVC
Dolenja vas, Prebold, tel. – fax: 723-047

**Teden ugodnega nakupa
od 29. 2. do 8. 3. 1992
ob prvi obletnici poslovanja
in dneva žena**

V teh dneh lahko pri nas kupite po zelo ugodnih cenah:

– pralni prašek OSKAR 3 kg	379,60 SLT
– uvožen mehčalec, 41	289,80 SLT
– WC papir dvojni mehki (10 zavojev)	229,60 SLT
– olje ZVEZDA, PVC, liter	95,80 SLT
– mineralna voda Radenska	22,80 SLT
– kava bar, 1 kg	436,00 SLT
– vino Jeruzalemčan	117,80 SLT
– otroške hlače, kavbojke	369,00 SLT

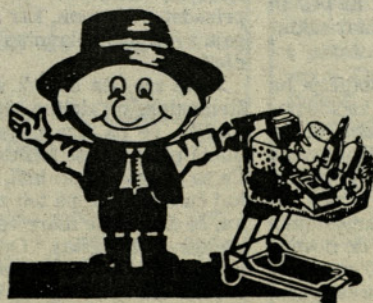
Cenjenim strankam se zahvaljujemo za dosedanje zaupanje. Ženam, materam in gospodinjam vse najlepše ob njihovem prazniku 8. marcu.

Kolektiv trgovine Miklavc

**BLAGOVNI CENTER
CELJE** p.o.

GALA

ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

BOLJŠA PONUDBA JE GALA PONUDBA.

Radenska	20,80
Pivo Laško	25,40
Rum 1 l	125,60
Grajski rizling	76,00

Za bogato obloženo pustno mizo smo vam pripravili veliko izbiro suhomesnih izdelkov in krofe.

Maske vam ponujamo že od 72,00 SLT dalje.

600 let naselbin na območju Prebolda

V krajevni skupnosti Prebold bodo letos praznovali kar večkrat. Ob 600-letnici nastanka naselbin na območju sedanjega trga Prebolda bodo preboldski gasilci proslavljali 150. obletnico najstarejših tekstilnih tovarn v Sloveniji, gasilci iz Latkove vasi bodo praznovali 90. leto delovanja gasilskega društva, preboldski planinci pa bodo svojo dvajsetletnico tudi primerno označili. Poleg tega pa v Preboldu nadaljujejo s komunalnimi deli, ki so jih začeli že pred leti. Pa si podrobneje ogledimo, kako bodo delovali v bližnji prihodnosti.

S pomočjo samoprispevka, ki ga plačujejo krajanje Prebolda in okoliških vasi že vrsto let, bodo letos v prvih mesecih nadaljevali izgradnjo primarne vodovodne napeljave in izgradnjo sekundarne mreže v Latkovi vasi. Tako imajo, po besedah predsednika KS Franca Kokovnika, v načrtu zgraditi 1600 metrov vodovoda, kar bi vsaj za silo pokrilo potrebe. Iz sredstev, pridobljenih s samoprispevkom, pa mislijo v Predoldu zgraditi še 400 metrov sekundarnega voda kanalizacije.

S sredstvi, ki jih je prispevala Republiška uprava za ceste za gradnjo cestne infrastrukture, bodo letos v Preboldu nadaljevali delo okoli mosta v Dolenji vasi in v novozgrajenem križišču. Most in križišče, ki sta dana v uporabo samo pogojno, bo treba primerno komunalno in znakovno opremiti, izboljšati asfaltno prevleko ter zagotoviti primerno prometno dostavo do gasilskega doma, PTT ter zadrage. Pri tem pa mislijo urediti tudi nadomestne parkirne prostore, saj so z izgradnjo nove ceste uničili obstoječe parkirne prostore pri stojnici za zelenjavo. Dokončno pa bo potrebno urediti tudi cesto skozi Prebold,

saj je trenutno stanje katastrofalno.

V vasi Marija Reka, ki obsega dve tretjini območja krajevne skupnosti Prebold, pa se pogovarjajo o rekonstrukciji cestnih povezav. Sredstva za tako dejavnost so namreč zagotovljena iz sklada za demografsko ogrožena območja, kamor po veljavnih parametrih spada vas Marija Reka. Vendar bo ta akcija potekala drugače kot podobna pred leti. Takrat je stekla pod geslom »z avtom do vsake hribovske

kmetije«, ko so bile povezave med hišami zgrajene iz sredstev proračuna brez sodelovanja samih krajanov. Tokrat bodo za pridobitev velikega dela sredstev morali biti zainteresirani tudi sami vaščani. Ob poznavanju problematike in duha, ki je prisoten med prebivalci Marije Reke, pa bi že sedaj lahko zatrčili, da interes obstaja in da si vaščani želijo boljših cestnih povezav z dolino. Konec koncev pa si jih tudi zaslužijo, mar ne?

Brane L.

Pri Šonovih v Zabukovici

Zgleden primer gostoljubja do beguncev iz Hrvaške

Običajno se pri Šonovih oglašamo zaradi urejanja planinskih zaved. Florjan ali Janek, kakor ga večina kliče, je namreč eden najmarljivejših planincev PD Žalec in izredno zaslužen pri dograditvi planinske postojanke na Bukovici. In sploh je vsa družina Šonovih ljubiteljica planin, v svoji soseščini pa poznana po dobrotljivosti in gostoljubju.

Dogovor je bil tokrat namenjen predvsem počutju gostov – beguncev iz Hrvaške in sploh o vojnih razmerah. Sin Bojan je namreč lansko leto takoj po začetku vojne konec junija zapustil jugo-aviacijo v Pulju, kjer je bil vojaški pilot inštruktor, in se z družino vrnil v domovino, v rodno Zabukovico. In sedaj že dela v vrstah slovenske vojske. V jeseni lanskega leta sta obe družini Šonovih

sprejeli v varstvo sedem beguncev iz območja Zadra.

Nastala je sicer prostorska stiska, vendar so rade volje nudili streho in vso oskrbo svojim najbližnjim. Pri tem pa niso ostali osamljeni. Trije begunci so se pred tedni že vrnil, štirje pa so še v Zabukovici, in sicer, Rosanda Sertić s svojo mamo Drago in dvema otrokoma, 2-letnim Mladenom in 4-mesečnim Davorjem. Vsi so srečni in izredno zadovoljni, da so našli varno in toplo zavetje pri tako dobrih ljudeh.

Mlada mamica Rosanda je še vedno z ostanki strahu in nemira pripovedovala o grozotah vojne na Hrvaškem.

Pred 4 meseci je rodila v zadarski bolnišnici ob stalnih napadih in eksplozijah. Večino dni in noči do srečnega odhoda v Slovenijo je morala z malčkom prebiti v zakloniških. Upa, da pri otrocih ne bo hujših posledic, čeprav

Nova PTT centrala na Vranskem

Po nekajletnih prizadevanjih so na Vranskem dobili novo telefonsko centralo s 528 priključki. Te dni na novo centralo že priključujejo obstoječe naročnike, ko pa bo zgrajeno omrežje, bodo priključili tudi nove.

PTT Celje načrtuje v letošnjem letu povečanje kapacitet v šempetrski in žalski centrali. V Žalcu, kjer trenutno ni na voljo novih priključkov, potrebe pa so precejšnje, naj bi pridobili 1500 novih telefonskih priključkov.

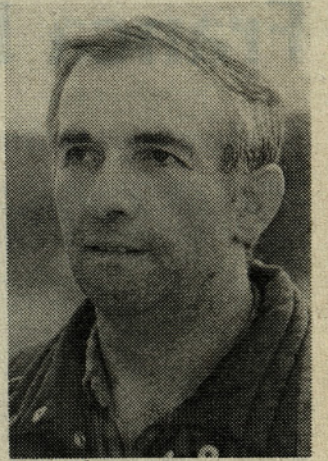
jk

Materinski dan v obnovljeni dvorani

V Ponikvi doslej niso imeli dvorane za družabne dejavnosti. V Zadržnem domu te dni s prostovoljnimi deli urejajo prostore sušilnice hmelja, v katerih bodo pripravili proslavo materinskega dne. Ali bo to le začasna rešitev, v načrtu imajo namreč gradnjo večnamenskega doma, bo odvisno od finančnih možnosti. Brez ustreznih prostorov so tudi gasilci. V Ponikvi pa gradijo tudi Slomškov dom in mrliško vežico. Svet krajevne skupnosti, ki ga vodi Ivan Jelen, je uspešno opravil program za preteklo leto, o letošnjem pa se bodo v naslednjih dneh pogovorili s krajanji.

»Čeprav nam samoprispevek ni uspel, smo se lotili izgradnje mrliške vežice in obnove dvorane v Zadržnem domu. S prispevki krajanov smo kupili material, dela pa opravili udarniško. Za finančno pomoč smo zaprosili tudi občino. Sedaj hitimo obnavljati dvorano saj želimo materinski dan praznovati že v tej dvorani. Upamo, da se bo KZ Savinjska dolina odrekla najemini, ki nam jo zaračunava tudi za pisarno krajevne skupnosti. Zadržni dom so gradili naši zadržniki in bilo bi prav, da bi nam ga zadruga končno vrnila,« pravi Ivan Jelen.

jk

Ivan Jelen

Zahteven program pa so si zadali tudi za letošnje leto. Na komunalnem področju bodo nadaljevali z obnovo ceste na Brezovo, vzdrževanjem makadamskih cest in urejanjem propustov. Odstranili bodo tudi črna odlagališča odpadkov, ki jih je v kraju več. Ker v kraju nimajo otroškega igrišča, bi radi uredili igrišče, ki bo služilo tudi za rekreacijo krajanov. Najzahtevnejša naloga pa bo dokončanje mrliške vežice.

O programu za letošnje leto se bodo še pogovorili s krajanji na zboru, predvsem pa ga bodo morali uskladiti s finančnimi možnostmi. Poleg sredstev krajanov pričakujejo pomoč tudi iz občinske malhe.

Preimenovanje ulic v Žalcu

Posebna komisija, ki jo je imenoval mestni svet, je pripravila predlog ulic, ki naj bi jih preimenovali. Mestni svet se s predlogom ni strinjal v celoti. Tako se je odločil, da bo predlagal občinski skupščini, ki bo sprejela dokončen predlog, naslednje spremembe. Kardeljeva ulica naj bi postala zopet Savinjska cesta, Titov trg pa Mestni trg. Kruševska ulica naj bi se preimenovala v Trubarjev. Vzhodni del Tomšičeve naj bi bila Plečnikova, južni del Partizanske pa Roblekoča.

Mestni svet priporoča krajanom omenjenih ulic, ki naj bi se preimenovali, da z zamenjavo osebnih dokumentov počakajo do sprejetja sklepa občinske skupščine.

Janez Meglič

BORIS ŽGAJNER

Oskrbnik doma pod Reško planino

Planinski dom preboldskih planincev pod Reško planino je pred kratkim dobil novega oskrbnika. Ni še dolgo tega ko smo v našem glasilu predstavili Danila Berzelaka, mladega fanta iz Trnave, ki se je odločil služiti svoj vsakdanji kruh v tem prijetnem okolju Marijareških hribov. Imel je veliko načrtov, žal pa je v avtomobilski nesreči izgubil življenje. Preboldski planinci so zopet ostali brez oskrbnika. Nekaj časa so še dežurali, sedaj pa jim ni treba več. Dom so zagnali v oskrbo Borisu Žgajnerju in njegovi ženi Dragici, ki se trudita planincem in drugim obiskovalcem omogočiti čim prijetnejše bivanje.

Boris Žgajner je delal pri celjski Varnosti. Delo je bilo večinoma nočno in zato si je želel spremeniti način življenja. Žena Dragica je zaposlena v TT Prebold in ob koncu tedna preživlja čas v domu. Dela je enkrat več, drugič manj. Kot pravita, bi želela, da bi ga bilo vedno dovolj, saj bi tako tudi vedela, da delata dobro. Nekaj izkušnje sta si že dobila, ko sta pomagala prijatelju in njegovi ženi na Mrzlici in Homu. Pravzaprav pa je to tudi vplivalo, da sta se odločila prevzeti v oskrbo ta dom planincev. Sicer pa sta rada v planinah, za-

Boris Žgajner

to delo opravljata s še toliko večjim zadovoljstvom.

V domu preboldskih planincev je prostora precej. Tu so se vsa ta leta, odkar je dom odprt, zvrstile najrazličnejše prireditve. Bilo je kar nekaj porok, fantovščin, družabnih srečanj, jubilejev in drugih veselih trenutkov. Boris upa, da bo tako tudi v prihodnje. Da bo časovno vse to lažje izvedljivo, bo odslej dom odprt že od četrta zjutraj do nedelje zvečer. Ker je v domu telefon (723-723), bodo medsebojne komunikacije lahko bistveno boljše in v zadovoljstvo vsakomur, ki bi želel imeti v teh prostorih kakršnekoli aktivnosti.

D. Naraglav

Obiskali oskrbovance na Polzeli

Svet KS Tabor je imel ob zaključku leta 1991 23. decembra zadnje delovno sejo. Po pregledu del v letu 1991 in osnutku plana za leto 1992 je bilo med drugim dogovorjeno, da obiščemo oskrbovance iz naše KS v domu upokojencev na Polzeli in 90-letnike na domovih.

24. januarja smo opravili obisk in vodstvo doma na Polzeli nas je prijazno sprejelo. Skupaj smo obiskali oskrbovance po sobah. tu priživljajo jesen življenja Franc Maček in Marija Stanko s Črnega Vrha, Marjetka Skok iz Kaple, Marija Bergant in Marija Goropevšek iz Lok, Ana Belej iz Tabora in Marija Matko iz Miklavža.

Vsi so bili obiska zelo veseli. Zanimali so se za delo v krajevni skupnosti, predvsem pa za svoje, sosedje in znance. Z njimi smo se pogovarjali o njihovem življenju v domu, jim zaželeli zdravja in dobrega počutja ter jim izročili priložnostna darila. Vodstvu in osebju doma se zahvaljujemo in jim izrekamo priznanje za dobro oskrbo in počutje stanovalcev.

S Polzele smo šli na obisk k 90-letnikom. To so Mihael Primožič in Marija Ribič iz Ojstriške vasi in Genovefa Florjan iz Kaple. Ti so tudi naši najstarejši krajanje. Vsi so bili prijetno presenečeni in so se zanimali za naše delo. Seznanili smo jih z dosežki v lanskem letu: zaključili smo telefonijo, dogradili dom krajanov, asfaltirali nekaj cestnih odsekov in cesto v črni Vrh. Lepo je, da so vsi naši najstarejši krajanje še precej čili, predvsem pa zdravega duha. Vsi po radiu in časopisih spremljajo dogodke doma in po svetu. Ga. Marija Ribič, ki je po rodu s Koroške, pravi, da se kaj takega, kot se sedaj dogaja na Hrvaškem, ni dogajalo leta 1919 na Koroškem.

Med pogovori smo marsikaj slišali in se tudi nasmejali. Ob slovesu nam je ga. Genovefa Florjan dejala: »90 let je pa le 90.«

V toplejših pomladanskih dneh načrtujemo tudi srečanje starejših v našem novem domu krajanov v Taboru. Na obisku smo bili Tone Pilko, Vid Poznič in Lojze Rak.

Lojze Rak

Kozmetični salon Zvonka v Gotovljah

Zdravljenje z elektromagnetno terapijo v medicinsko kozmetičnem salonu Zvonka v Gotovljah, kjer poslujejo od konca lanskega leta, pomeni premagovanje bolezni z elektromagnetnimi impulzi. Tovrstno zdravljenje je mogoče le z izredno dragimi in zato tudi zelo radkimi aparati, uvoženimi iz Švice.

V vsaki človeški celici so ioni, ki prehajajo skozi celično membrano. Pri različnih obolenjih je ta prehod moten in ravno z elektromagnetno terapijo lahko prehod pospešimo. Pulzirajoče elektromagnetno polje namreč v organizmu

vpliva na boljši arterijski in venozni pretok krvi, limfotok, poveča se parcialni pritisk kisika v tkivu, pospešuje se presnova. Vse to je kajpak pri zdravljenju izredno pomembno. Elektromagnetni impulzi prodirajo tudi skozi mavec.

Tako lahko z elektromagnetno terapijo zdravimo obolenja hrbtenice, sklepov okončin, mišic, revmatska obolenja, različne vrste bolečin, vse rane, ki se nočejo zaceliti (tudi gnojne), poškodbe kosti in veznih tkiv (zlomi, izvini, udarnine), vsa kronična in starostna obolenja itd.

V salonu Zvonka v Gotovljah 67 pri Žalcu vam medicinska sestra Zvonka Kačnik nudi še limfno drenažo z aparatom Mydren, in sicer za odpravljanje celulita in odvečnih maščobnih blazinic, akupunkturo in akupresuro ter pedikuro v salonu ali tudi na domu.

Kultura je bogastvo duha

Ker so na dan kulturnega praznika v Žalcu odprli Klemenčičevo galerijo, je bila osrednja občinska proslava tega praznika teden dni kasneje v Domu II. slovenskega tabora. Slavnostni govornik

je bil predsednik občinske skupščine Milan Dobnik, ki je poudaril, da se skozi kulturno zgodovino naroda zrcali njegova kulturna zrelost in vrednost.

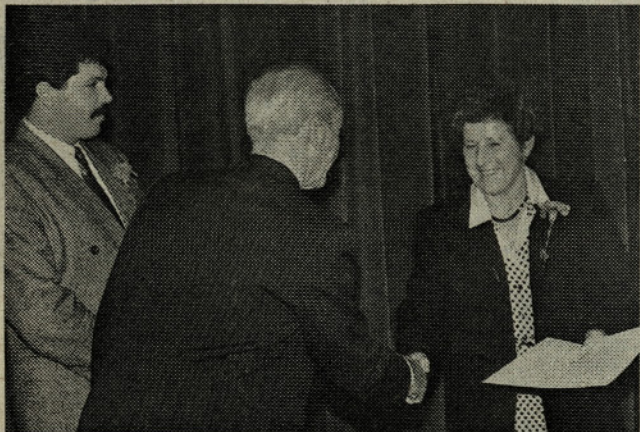
V umetniškem programu

je nastopil oktet Adoramus s Polzele. Ob tej priložnosti so podelili tudi Savinova priznanja, nagrade in plakete.

Priznanja so prejeli: Hilda Javornik, Stane Podbregar, Rozika Pukmajster, Mija Novak in Marko Slokar, vsi s Polzele, Franc Kokovnik iz Prebolda, Breda Veber iz Griž in Vili Pižorn iz Andraža.

Plakete so prejeli: Anton Farčnik iz Prebolda, Feliks Srebot iz Liboj in Jožica Ocvirk iz Žalca.

Nagrade so prejeli: Jože Jančič za dolgoletno delo v Svobodi Liboje, Lojze Rak iz Tabora za neumorno delo na kulturnem področju v Taboru ter Kulturno društvo iz Gotovelj ob stoletnici zborovskega petja in delovanja društva.

S podelitve Savinovih odličij. Foto: T. T.

Deseti brat v Taboru

Dramska skupina Kulturnega društva Ivan Cankar iz Tabora je v soboto prvič uprizorila dramo Josipa Jurčiča Deseti brat. Po besedah režiserja Janeza Kozmelja so se na uprizoritve drame pripravljali več kot štiri mesece in imeli okrog 60 vaj. Domačemu občinstvu so se predstavili v soboto in nedeljo, načrtujejo pa že tudi gostovanja in prvo bo na Vranskem. Na sliki: Igralci z režiserjem Janezom Kozmeljem.

T. TAVČAR

Uspešno sodelovanje s starši

Srečen otrok je pogoj za njegov in družben razvoj, pravi Mara Mohorko

»V preteklih letih je bilo v žalski občini zgrajenih veliko objektov za otroško varstvo tudi s pomočjo samoprispevkov. V redne oblike varstva je bilo vključenih 60 odstotkov, s skrajšanimi pa kar 80 odstotkov otrok. Posledice družbene krize pa niso prizanesle niti najmlajšim, številne družine so v stiski, družbena pomoč ne zadošča potrebam. Posledice stisk otrok in družin se bodo in se že kažejo, le zavedamo se jih še ne. Da je srečen otrok pogoj za njegov in družbeni razvoj, se v Vzgojno-varstvenem zavodu še kako zavedamo,« pravi ravnateljica Mara Mohorko.

stroškov varstva. Omogočamo sicer tudi odlog plačil, zlasti pri tistih starših, ki neredno prejemajo plačo, pa vseeno ne moremo učinkoviteje vplivati na odhajanje otrok. V vedno težjih ekonomskih razmerah pa posluje tudi naš zavod, saj materialni stroški nezadržno rastejo. Zato bomo morali tudi mi povežati cene, ki nam jih določa republika.

Nova zakonodaja predvideva tudi druge oblike organizi-

ranja varstva otrok, zato bo kakovost dela zelo pomembna. Z izobraževanjem in trdim delom smo na strokovnem področju sledili znanosti, ki je v zadnjih letih precej napredovala. Otroci in starši postajajo soustvarjalci programa. Tako nam je uspelo izvesti več skupnih prireditev, v katere so se starši radi vključili. Iščemo tudi zunanje sodelavce, teh pa ni lahko pridobiti. Za dodatne programe pripravljamo publi-

kacijo, v njej pa bodo med drugim zajete plesne, kuharske in šivilske dejavnosti. Vzgojiteljice so pripravile otroški abonma, z njim pa bomo gostovali po vseh enotah. Skratka našo dejavnost želimo obogatiti z novimi oblikami in s pomočjo staršev in zunanjih sodelavcev. Če se bomo medsebojno bolje poznali, se bomo tudi bolje razumeli,« pravi ravnateljica Mara Mohorko.

jk

Mara Mohorko

»S posledicami družbene krize se srečujemo tudi na področju otroškega varstva. V dnevne oblike varstva je sedaj vključenih manj kot polovica otrok. Starši, ki izgubijo zaposlitev, so največkrat prisiljeni otroka obdržati doma. V krajih, kjer je vrtec bolj oddaljen, starši pa nimajo prevoznih sredstev, opažamo osip. Najpogostejši vzrok pa je seveda ekonomski. Kriteriji za družbeno pomoč so zaradi pomanjkanja sredstev vedno oostrejši, starši pa zaradi nizkih osebnih prejemkov ne zmorejo

UPI – LJUDSKA UNIVERZA ŽALEC

Usposabljanje in permanentno izobraževanje

Prva generacija oblikovalcev zaključila študij ob delu

Nekateri ljudje šele v letih, ko dozoriijo, spoznajo, kaj jih v življenju resnično veseli. Žal je še vedno tako, da določeni poklici zaradi takšnih »mladostnih zmot« za mnoge ostanejo za vedno nedosegljivi.

Na UPI-Ljudski univerzi Žalec so dokazali, da so poti lahko vedno odprte, če si to resnično želimo. Skupaj s Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo Ljubljana so pred dobrimi tremi leti ponudili tistim, ki so čutili nagnjenje in imeli tudi nekaj nadarjenosti za oblikovalsko delo, možnost, da si pridobijo poklic, o katerem sanjari marsikdo – poklic modnega ali industrijskega oblikovalca. Prijav za šolanje je bilo veliko – kar 58 kandidatov je opravljalo preizkus likovne nadarjenosti. Za šolanje je bilo izbranih 28, do konca jih je vztrajalo 17. Vzrok za tolikšen osip je v dejstvu, da šola zahteva ob predavanjih še veliko domačega dela, risanja, oblikovanja različnih materialov, šivanja... To pa so ob službi zmogli le najbolj vztrajni.

Toda splačalo se je in prva generacija je z izdelavo obsežne diplomske naloge in kolekcije oblačil za modno revijo zaključila šolanje. So prvi v Sloveniji, ki jim je uspelo zaključiti tovrstni študij ob delu, zato so na svoj uspeh še posebej ponosni. Nekateri med njimi že delajo v oblikovalskih oddelkih podjetij, nekateri se bodo šele poskusili uveljaviti. Drugi začnejo poklicno pot v lastnem podjetju ali trgovini. Upajmo, da bodo v času, ko se bo treba na domačem in tujem tržišču uveljavljati predvsem z lepo oblikovanimi industrijskimi izdelki, lahko svoje znanje s pridom uporabili.

In še dobra vest za tiste, ki o takem poklicu sanjariate: tudi letos bodo vpisovali v obe smeri – modno in industrijsko oblikovanje. V program se lahko vključite, če ste končali vsaj triletno poklicno šolo ka-

terekoli smeri, vse potrebne informacije pa dobite na UPI-Ljudski univerzi Žalec.

Vabilo v šolo za starše

Starši se v obdobju, ko njihov otrok odrasča, kar naprej srečujejo z mnogimi problemi. Pri njihovem reševanju si pomagajo s priročniki, z osebnimi izkušnjami, pogosto pa pogrešajo nasvete strokovnjakov, h katerim bi se lahko zatekli po pomoč.

Na UPI-Ljudski univerzi Žalec so se odločili, da bodo pomagali staršem pri reševanju učnih in vzgojnih težav njihovih otrok. Zato bodo v naslednjih mesecih organizirali cikel predavanj, ki so ga poimenovali ŠOLA ZA STARŠE. Izkušeni strokovnjaki s področja vzgoje in izobraževanja bodo poskušali pomagati staršem, da se bodo bolje znašli in odnosu do svojega otroka.

Teme predavanj:
 – ZA OTROKOVO BOLJŠO SAMOPODOBO – predavateljica prof. Danica Cedilnik (za vse starše),
 – POT K OTROKU – predavateljica prof. Magda Juvan, (za vse starše),
 – TEŽAVE PRI BRANJU IN RAZVIJANJE BRALNIH NAVAD – predavateljica prof. Danica Cedilnik (za starše učencev razredne stopnje),
 – VZGOJA K DELAVNOSTI – predavateljica prof. Magda Juvan (za starše učencev razredne stopnje),
 – UČIMO SE Z MISELNIMI VZORCI – predavateljica prof. Marija Gabrijelčič (za vse starše),
 – ZDRAVSTVENE TEŽAVE NAŠIH ŠOLARJEV – predavateljica bo zdravničnica-pediatrinja (za vse starše).

Prvo predavanje bo v petek, 13. marca, ob 17. uri v prostorih ljudske univerze – Vabljeni!

Nova knjiga A. Videčnika

Znani publicist, Aleksander Videčnik, iz Mozirja je izdal novo knjigo, ki ima naslov Iz roda v rod. Na slovesni predstavitvi v mozirski občinski knjižnici, kjer so odprli tudi razstavo glasbil in drugega gradiva v povezavi s preteklostjo domačih godcev, je o novi knjigi spregovoril najprej prof. dr. Matjaž Kmecl, nato pa še magister Lojze Plaznik. to je že 19 knjiga Aleksandra Videčnika.

T. T.

Galerija in spominska soba v Savinovi hiši

V Savinovi hiši v Žalcu sta odprti galerija rojaka Doreta Klemenčiča-Maja in obnovljena spominska soba Rista Savina, in sicer vsak četrtek od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

Ogled za skupine je možen po dogovoru, za kar je treba poklicati Občinsko matično knjižnico na številko 713-245.

Proslavili 8. februar

Za slovenski kulturni praznik so v domu oskrbovancev na Polzeli organizirali proslavo, ji jo je pripravila Vilma Marčinko. V programu so oskrbovanci recitali Prešernove poezije in predstavili Cankarjeva dela. Zapel je mešani pevski zbor Svoboda Polzela pod vodstvom Marka Slokarja, na koncu programa pa so vsi skupaj zapeli več narodnih pesmi.

J. P.

Hmezad

Telefon: 721-246, 721-242

KZ SAVINJSKA DOLINA
KMETIJSKA PRESKRBA
BRASLOVČE

Odprto: od 7.30 do 15. ure, vsak četrtek od 7.30 do 17. ure, sobota od 7.30 do 12. ure

NA ZALOGI PO STARI CENI

TRAKTORJI: IMT, SAME DELFINO, TORPEDO DEUTZ, ZETOR, UTB, SAME DELFINO FRUTETO HMELJARSKI

KOMPLETNI PROGRAM SIP ŠEMPETER: nakladalka SNP 17, SNP 20, SNP 26, kosilnica 135 RK, kosilnice 165 RK pajek 230, pajek 340, pajek 460, tornado

IN SAMO ENKRATNA FEBRUARSKA PONUDBA – PO UGODNIH CENAH
trosilnik ORJAK 25, trosilnik ORJAK 40

CISTERNE CREINA: 120l, 1700l, 2200l, 2700l, 3200l

TEHNOSTROJ LJUTOMER: kiper prikolica 4,5 ton, itd. ...

Po zelo ugodnih razmerah lahko dobite: semenski krompir, koroza semenska (PIONIR, EVA, KLARA, DEA, MIRNA, BC 388, 318, 272), gradbeni material, cement, apno, kritina, opeka itd. ...

OBIŠČITE NAS ALI NAS POKLIČITE PO TELEFONU IN SE PREPRIČAJTE O KONKURENČNIH (STARIH) CENAH!

Trgovina z mešanim blagom

KLINC

Podlog 8/b, telefon: 063/701-359

Najcenejše pivo v Savinjski dolini

ZABOJ PIVA: samo 550,00 SLT

PERSIL – 3kg – 504,00 SLT
KAVA BAR – 100g – 44,00 SLT

Cene veljajo do konca zalog!

Še druga plat zvona

Opozicija vedno bolj srdito in nekulturno napada predsednika vlade Lojzeta Peterleta, češ da je njegova vlada nesposobna. To je za vlado in za predsednika žaljivo. Ogradne škode, ki so jo komunisti v 45 letih vladanja napravili na skoraj vseh področjih, predvsem pa v gospodarstvu, pač ni mogel g. Peterle s svojo vlado popraviti v tako kratkem času. Vladi je bilo delo ovirano tudi zato, ker so mu ti njegovi kritiki, ki so krivci za stanje, kakršno je sedaj pri nas, metali polena pod noge, namesto da bi mu pomagali, ko je popravljal njihove grehe.

Kljub tako težkemu stanju, kakršno je prevzel, in velikim oviram pa je njegova vlada naredila mnogo. Prepričala je popolno razsulo gospodarstva, zagotovila socialni mir, uvedla lastno valuto in dosegla sprejem nove ustave. Gospod Peterle ima zagotovo nesporne zasluge za osamosvojitve Slovenije, saj so nam bile naklonjene in so nam pomagale stranke krščanskih demokratov, ki jih je g. Peterle skrbno obiskoval.

Nasprotno pa so naši osamosvojitvi bile nenaklonjene vse levo usmerjene stranke in vlade Evrope, seveda tudi naši prenovljeni komunisti in njihovi simpatizerji, Školčjevi liberalci, socialisti in njim podobni, ki imajo dva obraza.

Govorili in pisali so za osamosvojitve, ker so videli, da se je tako odločil ves slovenski narod in bi bili politično onemogočeni, če bi ravnali drugače; mislili pa so si svoje. Predvidevali so, da bo komunistična jugoslovanska armada poskušala ohraniti boljševizem tudi v Sloveniji. Zato so si levičarji prizadevali, da bi jim to uspelo. Bili so proti slovenski vojski, brez katere bi naše osamosvojitve sploh ne bilo. Za Slovenijo brez vojske so se zavzemali prenovitelji, posebno Sonja Lokar, Školč, Šetinc, Potrč in še drugi.

Še vedno namreč drži pravilo, da boljševiki govorijo in pišejo eno, delajo pa povsem drugo. Njihovo glavno načelo je: dokopati se do oblasti in se na njej obdržati. Na nepošten način, z lažmi in prevarami to

poskušajo pri nas tudi danes. Držijo se pravila: če ponoviš laž desetkrat, bo postala resnica. Staro boljševistično pravilo je: najboljši in najbolj pošteni ljudje potisniti v blato, nesposobneže in pokvarjene pa povzdigniti do odgovornih funkcij. Zato tako pogosto sestavljajo ankete o pozitivnih in negativnih Slovencih. To so dobro preštudirane in prirejene metode za dezinformacijo Slovencev.

Kljub takim metodam pa je Marxov nauk – boljševistični režim dokazal življenjsko nesposobnost in propadel v 70. letih. Na oblast je prišel s terorjem, lažjo in prevaro, z enakimi sredstvi se skuša obdržati čim dlje na oblasti tudi pri nas. Zato je nujno potrebno v novem volilnem zakonu uporabiti v glavnem večinski sistem in stranke, ki bodo levo usmerjene, tudi kot take označiti. Tako bi se lahko volilci pravilno odločili brez kakršnegakoli zavajanja. Prepričani smo, da bi takšen volilni zakon lahko pripravila samo sedanja vlada.

Jože Tominšek,
Prelska 12, Vinska Gora

Še druga plat zvona ali komu zvon

Gospod Jože Tominšek!

Prehod iz socialistične družbene ureditve je imel poleg drugega za posledico tudi stop političnega podsistema (= komunistične partije) s centralnega mesta v družbeni ureditvi, s čimer je politični sistem izgubil tudi regulativno funkcijo celotnega družbenega dogajanja. Nadomestil ga je sistem parlamentarne demokracije, za katero je Churchill dejal, da je najslabša od vseh možnosti, da koplji napačne odločitve brez primere, toda težava je v tem, da ni nobene boljše. Iz tega izhaja, da lahko parlamentarni sistem jemljemo kot sistem z napakami, vendar tudi kot trenutno najboljši poznani način, s katerim prebivalstvo izraža svojo legitimno in legalno voljo. Je pa rezultat vsakih volitev v parlamentu formuliranje vladajoče pozicije in njej nasprotujoče opozicije. In v taki začasni (poudarek je na besedi začasno) porazdelitvi moči so razdeljene tudi funkcije delovanja.

Vladajoča pozicija vlada, opozicija pa ji pri tem gleda pod prste in se oglasi vsakokrat, kadar ji kaj ni všeč, tako s konstruktivnimi kakor tudi z nekonstruktivnimi kritikami. In taka igra poteka tako dolgo, dokler se vladajoča pozicija in opozicija ne dogovorita, da bosta delovali družno in soglasno. Taki dogovori pa se sklepajo za posamezna področja politike, ki pomenijo državno važne odločitve. Ena takšnih odločitev je bila tudi odločitev o osamosvojitvi, kjer so družno nastopile vse parlamentarne in izvenparlamentarne politične stranke. Taka je bila tudi volja ljudstva, se še spomnite? Zato so vaše naved-

be v pismu Še druga plat zvona, ko političnim veljakom nekaterih političnih strank na Slovenskem očitata dvoličnost in naklonjenost komunistični jugoslovanski armadi vredne najprej pomisleka o moralnih kvalitetah vaše osebnosti, ki pa me na tem mestu ne zanima. Želel bi vam navesti samo nekaj dejstev: sam se uvrščam nekam levo od sredine na lestvici politične pripadnosti, čeprav nisem član nobene politične stranke.

Ves čas agresije na Slovenijo sem bil v uniformi in kot množica meni podobnih mladih ljudi sem bil tudi sam prepričan, da ne bom pustil jugoslovanski vojski podjarmiti niti koščka dežele, kjer sem preživljal svoje otroštvo in mladost. Zato sem užaljen, da me zmerjate z boljševikom in mi očitajte zavestni kolaboracionizem (iz duha vašega pisma namreč izhaja miselnost, da kdor ni z nami, je proti nam). Zanima me, kje za vruga ste bili vi med minulo vojno, saj skoraj ne morem verjeti, da ne bi opazili, da se uniformirani volilci niso med seboj delili po strankarski pripadnosti. Živimo namreč v Sloveniji, ne na Hrvaškem. Naslednja, manjša dejstva pa so, da ne znate pravilno napisati niti priimka Marx (po vaše Marks – po načelu. Piši kao što govoriš), kot kaže, pa vam tudi ni znano dejstvo iz politologije, da je boljševizem v trenutnem slovenskem prostoru že preživeta stvar. Znašel se je na smetišču zgodovinske šare in se kot tak ne more več predstavljati kot realnost, lahko samo straši, podobno kot zmaji in hudobne čarovnice iz pravljic. Le teh pa se ne bojijo več niti otroci. In še nekaj vaših smelih ugotovi-

tev. Po vaše bi naj Peterletova vlada zagotovila socialni mir. Ja, kje za vruga pa živite, da si upate izjaviti takšen bistroumen nesmisel. Kajti, blagor vam, če se v tem času čutite socialno varni. In da vam osvežim spomin: tisto, kar nosite v denarnici in se imenuje tolar, ni denarna valuta, temveč samo bon, ki jo nadomešča. Le te zaenkrat v Sloveniji še nimamo? So tudi za to krivi Potrč, Školč, Šetinc, Lokarjeva in podobni?

In še vaš bistroumni zaključek pisma, ki nima nobene zveze z ostalimi odstavki vašega pisanja. Čeprav se podpisujete z imenom in priimkom in nikjer ne navedete svoje pripadnosti katerikoli politični stranki ali gibanju, vehementno operirate z izrazom »mi« (»prepričani smo...«). Le v čigavem imenu ste pisali? In kot sociolog vam moram priznati, da je vaše znanje s področja teorije volilnih sistemov strašno pomanjkljivo. Ker, če se hočete res iti demokracijo, potem uporabljate proporcionalni sistem. Mogoče s popravki. In naj si na koncu dovolim še lekcijo iz sociolingvistike: Slovenci poznamo ali drugo plat medalje ali pa bitje po plati zvona. Oba reka imata povsem različna pomena, zato ne moremo od vsakega vzeti po malo in sestaviti novega.

In ko smo Slovenci v preteklosti slišali, da bije zvon, smo vedeli, ali da je poplava ali da gori, v skrajnem primeru je v deželo pihal Turek. Mirni smo bili le ob opoldanskem zvonjenju v nedeljo, ko bitje zvona mlo odmeva po lepi deželi slovenski. Kaj mislite, go spod Jože, komu zvonijo?

Z odličnim spoštovanjem

Brane Lobnikar

Nekateri zaman čakali na avtobus

Na kulturni praznik, 8. februarja, sta se udeležili tradicionalnega pohoda Dramlje-Žiče-Špitalič-Uršula dve manjši skupini iz naše občine. Med njimi je bil tudi planinec, ki se je udeležil vseh dosedanjih pohodov. Vse skupaj ne bi bilo nič posebnega, če se ne bi stvari nerazumljivo zapletle. Za ta pohod je bil namreč že rezerviran poseben manjši avtobus, vendar smo ga morali odpovedati, saj je podpredsednik PD Zalec Dušan Šip na vabilu napisal, da je organiziran prevoz skupaj s PD Zabukovica.

V Zalcu je nato večja skupina čakala na avtobus pred Ob-

čino, kot je bilo dogovorjeno, vendar ga ob navedenem času ni bilo od nikoder, pa tudi pozneje ne. Ne vemo, ali v tem primeru Dušan Šip ni menil, da je potrebno odpoved avtobusa sporočiti tudi zainteresiranim. Mislimo, da so posamezni funkcionarji zaradi članstva, ne pa obratno. Čas bi že bil, da to v PD Zalec končno dojamejo! Nekateri smo se pač znašli, kot smo se znali, drugi pa so razočarani odšli na bližnji Hom, saj je bila sobota kot nalašč za planinski izlet. O izletu smo povprašali tudi tajnika PD Zabukovica, ki pa se je tudi sam jezil, saj za izlet niso obesili niti letaka z vabi-

lom in zato tudi ni bilo prijavi. Tisti najvztrajnejši so odšli na pot z osebnim avtom in na pohodu smo se tudi srečali.

Ker je bilo za ta pohod vedno dovolj zanimanja, lahko trdimo, da bi se nas zbralo več kot za mali avtobus, zato bi se morali tisti, ki so nas zavedli, da smo ga odpovedali, opravičiti vsem tistim, ki so avtobus čakali zaman. Zaradi takih in podobnih dogodkov lahko samo rečemo, da si planinstva ne sme nihče lastiti kot nekaj svojega, posebej pa ne sedaj, ko smo pred stotim jubilejem planinstva v Sloveniji in tudi v dolini. Posebej pa bodo o tem morali premisliti v Zalcu! I. J.

Ko nam otrok zboli

Svetuje in odgovarja pediaterinja dr. Eva Dolničar

Zaprite odvisnost, ne odvisnike

Nedolgo tega je moj mali nadobudnež (šesti razred osnovne šole) prišel domov ves prestrašen in vznemirljen. »Mami, več kot polovica petega razreda je zbolela! Vsi so začeli nenadoma bruhati, bolela jih je glava...« Naslednji dan je prinesel novico o čudnih nalepkah, imenovanih Blue star. Na njih naj bi bila mamila, ki se tako pričenjajo počasi širiti tudi na osnovnih šolah.

Statistika dokazuje, da so samo v žalski občini leta 1990 izdali štiri kazenske ovadbe za omogočanje uživanja droge, leta 1991 pa dve ovadbi zaradi proizvodnje in predelave mamil. Zasegli so 260 sadik indijske konoplje. Sodniku za prekrške so zaradi posedovanja mamil podali štiri predloge. Trenutno je registriranih okoli šestdeset uživalcev trde droge in derivatov, vse več otrok pa se »zabava« z vdihavanjem hlapov lepila in bencina.

V samopostrežni pri blagajni pred mano mladenič, sedmi, osmi razred osnovne šole, plačuje pivo. Vprašam ga, če ne bi bilo bolje, da bi si za žejno kupil liter mleka. »Je PREDRAGO, ravno toliko imam, da si lahko kupim pivo,« mi odvrne.

Razmišljam, kam vse to pelje? Ljudje si pred resnico radi zatisnemo oči, ker resnica pogosto boli. Običajno zamahnemo z roko, češ da se to ne dogaja nam, naši otroci pa že niso takšni. **MOJ OTROK ŽE NE!** Dragi starši, ravno zaradi tega sem sklenila pričeti »malo vojno« proti zasvojenosti s cigaretami, alkoholom in mamili.

Človek je žrtev zasvojenosti že od rojstva. Prične se z dudo ali prstom. Vsi vemo, kako težko je otroka od tega odvaditi. Duda je prva tolažba, ki jo dobi otrok, včasih tudi v zameno za pravljico za lahko noč. Ko včasih na sistematskem pregledu triletnikov na to opozorim, je pogost odgovor, da duče ni težko dati stran. Starši, ali ni to laganje samemu sebi?

Vesela leta pubertete. Otroci ne želijo biti več otroci. Z malimi nogami stopajo v veliki svet odraslih. A kaj, ko niso vsi kot obuti maček iz pravljice. Pogosto v želji po

odraslosti sežejo po cigareti. Najprej eni, dve, tri... nevede in nehote navada prerase v pet, šest, na koncu v škatlico, dve. In potem, kako prenehati? Pravijo, da lisica obsoja past in ne sebe. Da ji človek ni v tem podoben? Najstniki si tako kujejo lastne verige, kajti **NIKOLI NE VEŠ, KAJ JE DOVOLJ, DOKLER NE SPOZNAŠ, KAJ JE PREVEČ!**

V teh »veselih letih« so v modi tudi žuri, prvi obiski diskotek, v njih pa prvi kozarci »taprave pijače«. Več močnega spiješ, večji »frajer« si. No, maček potem res ni prijeten, a se preživi. Sedaj, na žalost in obup, gredo temu na roko še davki. Se je sploh kdo od davčnih predpisovalcev vprašal, koliko mladih bo sedaj prej kot po mleku seglo po alkoholu. Se zavedajo, da bodo pomagali zresti generaciji, ki bo bolj poznala žgane pijače kot mleko in njegove proizvode?

In že smo na vrhu piramide, ki se imenuje **odvisnost!** Prilezli smo na vrh ledene gore, ki se imenuje: mamilo! To ni stvar zahoda, to ni bolezen kapitalistične družbe, to je bolezen, ki je pričela razjedati tudi nas! To je ledena gora, ki se ji vidi le vrh. Prične se nedolžno, s prvo cigareto – jointom, zaradi »heca«, nadaljuje pa se zelo hitro in konča z razpadom osebnosti, z uničenjem družine. Starši ponavadi resnico spoznajo zelo pozno ali celo prepozno. Vsi ti mladi zasvojenici kmalu ugotovijo, kam jih to vodi, a kaj, ko si sami, brez pomoči staršev, družbe in zdravnikov, ne morejo pomagati.

Zato, dragi starši, sem sklenila, da bom napisala nekaj o tem. Ozmimo se okoli sebe, če bomo iz kremljev mamil uspeli rešiti enega samega človeka in mu pokazali pravo pot, bomo storili veliko. Dovolj bo že samo to, če vas bo moje pisanje spodbudilo k razmišljanju. Pomagal mi bo znanec Brane z resničnimi zgodbami. To niso zgodbe pisatelja, te zgodbe je napisalo življenje samo.

Pravijo, da kdor obžaluje žebelj, bo izgubil podkev, kdor obžaluje podkev, bo izgubil konja. Sklenila sem zabiti prvi žebelj, prižgati prvo lučko, ki bo morda razsvetlila dogajanje okoli nas. Morda bo komu pokazala pot iz teme, pod svobodno sonce, kjer ni mamil.

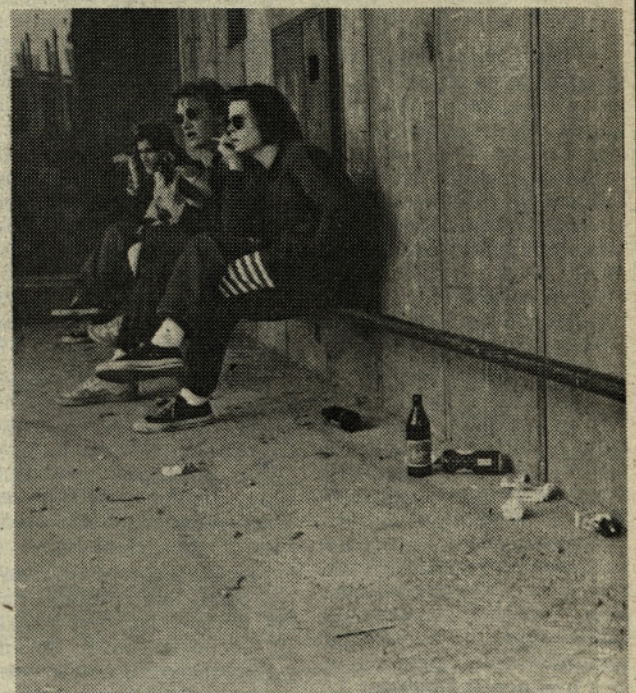
Vaša pediaterinja

NARKOMANOVA ZGODBA

»Nikoli niso imeli časa zame...«

Recimo, da ji je ime Andreja. Andreja je štirinajstletno dekle, doma iz lepe hiše iz kraja, nekje v Savinjski dolini. Sama pripoveduje tole zgodbo:

»Ko sem bila še otrok, sta starša gradila hišo in tako sem bila veliko časa pri stari mami ali pa sem se igrala s svojimi prijateljicami iz osnovne šole. Doma se nisimo nikoli prepirali, vendar pa oče in mama zaradi zidave in službe nista imela preveč časa zame. To pa tudi ni bilo potrebno, saj sem se v šoli dobro učila. In tako sem se v šestem razredu prvič zaljubila v fanta iz osmega razreda. Spomnim se, da so po pouku kadili za šolo. Nekoč mi je dejal, da se že ne bo družil s takšno smrklo, ki si ne upa kaditi. Tako sem pokadila svojo prvo cigareto. Včasih smo pili tudi pivo in v sedmem razredu sem prvič prišla domov pijana. Ko sem ležala v postelji in mami rekla, da me boli trebuh, mi je dejala: »Oh Andreja, pač postajaš ženska! Ni je bilo težko preneti. V osmem razredu pa sem z družino postopala po trgu, ko smo srečali fanta, ki je hodil v srednjo šolo. Povabil nas je na pivo in na igrišču za šolo se mi je prvič zgodilo, da sem kadila travo. Hotela sem poskusiti, kako bo delovalo name. Bila sem omotična in spominjam se, da smo se veliko smejali. Tako smo še večkrat kadili,

sedaj pa, ko hodim v srednjo šolo, mi do robe ni težko priti. Sicer pa mislim, da mi marihuana ne more škoditi, saj ima blažji učinek kot močna pijača, ki jo pije moj oče. Pravzaprav mislim, da marihuana sploh ni »ta prava« droga. Pa tudi doma nimam problemov, saj se še vedno dobro učim. Če pa je kdo tečen, odidem k prijateljem ali kam na samo, da

pokadim nekaj dimov jointa. Pa kaj, drugi pijejo alkohol in kavo, mi pa kadimo marihuano. S tem ni nič narobe, mar ne? Mar res ne, Andreja? In ali ste vi, ljubi starši, res prepričani, da se nisem pogovarjal ravno z vašo hčerko. Veste, imena in leta si vedno izmislim. Zgodba pa drži kot pribito.

Foto: Lucas

Graditelji pa kar po svoje

Na sestavek, ki je bil objavljen pod tem naslovom v Savinjanu, imamo člani društva za varstvo okolja Velika Pirešica-Galicija pripombe. Res je skrajni čas, da se zavedamo, na kakšni zemlji bomo gradili stanovanjske in industrijske objekte, in pri tem v celoti podpiramo g. Marinška. Do sedaj inšpekcijska služba takšnih del oziroma črnih gradenj ni zavračala, v bodoče pa pričakujemo prav na tem področju strogo disciplino. Ne moremo pa mimo tega, da so v tem članku zajeti stanovanjski objekti, zgrajeni z veliko težavo in pridnostjo, ne zajema pa industrijskih objektov. Nekaj teh je ekološko zelo problematičnih, med njimi tudi objekt obrata CaCl₂ last Cestnega podjetja Celje.

Kot vam je že znano, je objekt zgrajen na črno, proizvodnja obratuje, čeprav smo jo krajani na zboru v celoti zavrnili. Za nobeno ceno je ne bomo sprejeli v naše okolje, ker je za nas že asfaltna baza prevelik ekološki problem, zraven pa spada tudi drobilnica v kamnolomu.

Pričakujemo, da se bodo industrijski objekti obravnavali mnogo strožje kot stanovanjski, ker prvi po navadi stojijo na najboljši obdelovalni zemlji, kar pa seveda ne pomeni, da industrijskih objektov ne smemo več graditi. Vprašanje je le, kje?

Društvo za varstvo okolja
V. Pirešica-Galicija,
Miran Podpečan,
V. Pirešica 16

Objava popravka

Zaradi članka z naslovom Žalska pogrebna mafija, objavljenega v časopisu Savinjan, decembra 1991, številka 12, in januarja 1992, prizadeti Jožef Strahovnik, Vrečarjeva 2, Žalec, želim, da se objavi naslednje pojasnilo in popravke:

Omenjena članka sta me zelo prizadela, saj so trditve, ki jih objavljata, neresnične. Cene pogrebnih storitev, ki jih zaračunavam svojim strankam, so bistveno nižje kot pri mestni skupnosti, pa tudi nižje kot pri ostalih izvajalcih pogrebne dejavnosti.

Zaradi tega zahtevam, naj uredništvo objavi cene pogrebnih storitev, ki jih zaračunava mestna skupnost, in cene, ki jih zaračunavam svojim strankam jaz. Objavijo naj se tudi cene drugih izvajalcev pogrebnih storitev, iz česar bo razvidno, da so moje cene konkurenčne in za stranke ugodne.

Glede vencev in ostalega cvetja želim povedati, da ga ne pripravljam sam, temveč ga pripravljajo cvetličarne, katerih storitve so kakovostne in jih stranke posebej cenijo. Za-

radi tega je sleherno namigovanje na slabo kakovost venecv čisto obrekovanje in laž.

Družina Strahovnik opravlja pogrebne storitve v različnih organizacijskih oblikah že sto let in v tem času so se njeni rodovi naučili kakovostnega in poštenega dela. Zaradi navedenih člankov nam je prizadela velika moralna škoda, kajti četudi so vse trditve v njih neresnične, so vseeno oblatile ugled imena Strahovnik.

Jožef Strahovnik

Uredništvo

Po naknadnem preverjanju smo ugotovili, da avtor pisma Žalska pogrebna mafija, ne obstaja. Za to se prizadetim opravičujemo.

Na mestni skupnosti in občini pa smo dobili podatke o cenah nekaterih storitev med katerimi je primerljiva le cena za izkop jame. Cena Mestne skupnosti, veljavna v decembru 1991 je 3.650,00 SLT, Strahovnikova pa 4940,00 SLT. Sum Edvarda Kovačiča, da je v afero vključeno tudi uredništvo, je povsem neosnovan.

Ferralitove obljube drugače

V decembrski številki Savinjanca je bil objavljen članek o tem, kako je Ferraliti ugodil zahtevam občanov in saniral hrup in ostale zadeve, ki jih povzročajo pri opravljanju svoje dejavnosti.

V zvezi s tem želim bralce seznaniti z naslednjimi dejstvi:

Na zboru občanov, kjer je bil predstavljen osnutek zazidalnega načrta Ferralita, so bili številni prisotni občani proti širitvi tovarne na obstoječi lokaciji, ker je le-ta zaradi neposredne bližine naselja neprimerna. Tovarna povzroča podnevi in ponoči hrup s kompresorji, pnevmatskimi kladivi, lastnimi in tujimi transportnimi sredstvi, premetavanjem kovinskih izdelkov in surovin. Zahtevali so, da se lokacija tovarne v celoti prestavi in se s tem popravi napaka, ki je bila storjena pred leti z določitvijo sedanje lokacije.

Prizadeti občani smo na občinski upravni organ posredovali tudi peticijo s 162 podpisi, s katero smo nasprotovali razširitvi tovarne.

Kljub vsem našim nasprotnostem je SO Žalec 23. 12. 1991 sprejela odlok o zazidalnem načrtu Ferralita Žalec, ki predvideva razširitev tovarne.

Na zboru občanov je direktor zagotavljal, da je

hrup že saniran, in ko smo dvomili v trajnost in uspešnost te sanacije, je zagotovil, da je sanacija izvršena za stalno, ker ni možnosti, da bi obstoječi nameščeni filtri odpovedali. Da temu ni tako, se je izkazalo že v decembru 1991, ker se iz tovarne od takrat dalje zopet širi neznošen hrup, ravno takšen kot pred sanacijo, za katero smo se občani borili od leta 1987.

Na istem zboru so občani zahtevali, naj kompresorsko postajo prestavimo na drugo lokacijo in naj krajane zaščitijo s protihrupno zaščitno ograjo in ne z zasadijo zelenega tampona, kot to predvideva sprejeti odlok.

Ferraliti je torej svoje dosegele, sedaj ima zazidalni načrt, ukrepov za varstvo okolja ne bo spoštoval, občani pa se čutimo izigrane in opeharjene. Pristojni in odgovorni naj poskušajo prespati noč pri konstantnem hrupu 50 dB.

Ferralitu in pristojnim organom občine postavljamo javno vprašanje: »Kdaj bo ponovno saniran hrup iz kompresorske postaje? Bodo to naredili sami od sebe ali moramo ponovno obnoviti ves postopek prek republiških organov, tako kot smo bili prisiljeni to početi v prejšnjih letih?»

Stane Mirnik

Žalski kino

Že dolgo časa se vsi, ki radi hodimo v kino in uživamo ob gledanju dobrih filmov, sprašujemo, kdaj se bo tudi v žalskem kinu kaj spremenilo.

Doslej smo se pogovarjali le med seboj, sedaj pa bi se lahko pogovorili tudi širše.

Pred leti smo si v Žalcu lahko ogledali vsaj en dober film na teden, včasih tudi dva. Na svoj račun so prišli tisti, ki radi gledajo drame, kriminalke, grozljivke, akcijske, erotične filme. Nekoč so nas razveselili celo s filmskim gledališčem. Filme so predvajali petkrat tedensko. Pravo razkošje v primerjavi z današnjim stanjem! Med tednom smo prišli na vrsto tisti, ki si radi ogledamo kakovostne filme, vredne ogleda, medtem ko so za konec tedna običajno predvajali filme za »širše občinstvo«.

Potem so kar naenkrat ukinili predstave med tednom in ob petkih, filme pa še danes predvajajo le ob sobotah in nedeljah. Pa tudi s tem bi se še zadovoljili, če bi bili vsaj filmi količkaj zanimivi in kakovostni. Toda v žalskem kinu si lahko ogleda negledljive, neumne, neakovostne, večinom policijske in hudo akcijske filme in zanima me, zakaj? Resnici na ljubo povejmo, da si enkrat mesečno lahko ogledamo dober film, ki pa so ga v Celju vrteli že pred pol leta. Kaj v Žalcu res ne morejo prispeti malo boljše filmi? Mar v Žalcu res ni človeka, ki bi bil na tekočem s filmsko produkcijo in bi znal privabiti gledalce v kinodvorano?

Pogost izgovor zaposlenih v žalskem kinu se glasi, da ni in ni gledalcev, da jih je le deset, dvajset. Se sreča, da jih ni, da ljudje ne hodijo gledat podpoprečnih filmov.

Prepričana sem, da bi s kakovostnimi in boljšimi filmi zopet privabili gledalce v kinodvorano. Saj mi ni treba razlagati, da je tudi film umetnost in kultura.

M. N.

Demanti

V zvezi s člankom, objavljenim v Savinjanu 12. decembra 1991, na strani 17 v rubriki Odmevi in z naslovom Žalska pogrebna mafija, izjavljam:

Žalska pogrebna služba je organizirana po poslovniku, ki ga izda mestni svet, za kar je odgovoren predsednik sveta mestne skupnosti.

Podpisani Edvard Kovačič izjavim dela in naloge upravitelja pokopališča. Za izvedene pogrebne storitve stranke plačajo storitve mestni skupnosti po ceniku, ki ga potrdi mestna skupnost. Vse ostalo o »kasiranju«, ki je navedeno v tem članku, v celoti zavračam kot tendenciozno podtikanje in laž, s čimer se blati moje ime na način, ki je služil v bližnji preteklosti kot orodje za manipulacijo s posameznikom. To še posebej potrjuje dejstvo, da je po novih spoznanjih avtor anonimen, čeprav uredništvo v navedenem članku navaja, da poseduje avtorjev naslov. To dejstvo tudi potrjuje spoznanje, da je uredništvo soudeleženo pri tendencioznem in lažnem članku.

Edvard Kovačič,
Gregorčičeva 1, Žalec

Ljubljanska banka

Splošna banka Celje d. d., Celje

Z bančno kartico do gotovine

24 ur na dan, tudi ob nedeljah in praznikih
Bančni avtomat – najenostavnejša pot do gotovine

Ni vedno dovolj, da imate denar varno spravljen na tekočem računu in so čeki praktično vselej pri roki. Včasih brez gotovine ne gre. Zato v banki uvajamo samopostrežno poslovanje prek bančnih avtomatov, ki omogočajo dvig gotovine 24 ur dnevno, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Z uvedbo bančnih avtomatov vam za sedaj nudimo možnost dviganja manjših zneskov denarja, kasneje pa bo možno z njegovo pomočjo opraviti tudi druge enostavnejše bančne posle.

Poleg bančnega avtomata, ki je že eno leto nameščen v ekspozituri Celje, Vodnikova ulica, bodo novi bančni avtomati nameščeni še v Celju, v ekspozituri na Trgu V. kongresa, in v ekspozituri v Žalcu, Slovenskih Konjicah in Rogaški Slatini.

Prepričani smo, da je ta sodobna pridobitev zanimiva tudi za vas. Če želite uporabljati bančne avtomate Ljubljanske banke, predajte zahtevek v enoti, kjer vodijo vaš tekoči račun. Pridobljena bančna kartica vam bo omogočila dvig gotovine v 65 obstoječih bančnih avtomatih sistema Ljubljanske banke po vsej Sloveniji.

Alergije

V časih, ko nas vsakodnevno bolita srce in duša, ko nam obiski v trgovinah puščajo neskončno praznino v naših družinskih proračunih, ni čudno, če človek postaja alergičen na nekatere stvari.

Tako postajam bolezensko vzkipljiv, kadar vidim, koliko denarja lahko prežrači bivši minister Maks Bastl. Bolje, da tega ne preračunavam o plače delavcev, on pa tebi nič, meni nič izjavlja, da se ne čuti nič krivega.

Smeh umirajočega me zapopade, ko zaslišim glas gospoda Peterleta: »Zelo sem vesel... ali... ali... vlada je naredila vse, kar je bilo mogoče... Takšne neverjetne vere v neumnost slovenskega občestva ne srečamo vsak dan. Ljudje smo vsekakor po večini DOBRI, kajti tako tolerantnih avtohtonih domorodcev, kot so državljani Slovenije, najbrž ni nikjer drugje na svetu. Pripravljeni smo se tudi postiti dvakrat na teden, da bo le nekaj veselja v vladnih krogih.

Srh me spopade, ko berem v časopisu, da imajo v elektrogospodarstvu le 15.000,00 povprečne plače in pripravljajo splošno stavko, ker so nezadovoljni s plačami in drugimi pogoji. Tisti v Keramični, Zarji ali v TT Prebold bi torej skozi svoje sindikalne celice že morali ustanovljati anarhoteroristične skupine za moralno zadoščenje stradalnega ljudstva. Ko hodim po gozdu in vidim, kaj počenjamo z nacionalnim bogastvom, dobim svoje druge mozolje. Spominjam se starega moza z mozirskih planin, ki mi je nekoč izpovedal mnenje, da dober kmečki gospodar do zadnjega ne bo iskal dohodka v svoji hosti. Danes veselo sekamo in izvažamo les v prijateljske dežele (ki jasno niso tako zmene, da bi izsekavale svoje gozdo).

Prizanesljiv pogled privoščim vsem, ki napovedujejo dohodnino za leto 1991. Država je poskr-

bela za nas. Spet bomo tekali od enega nerazumljivega formularja do drugega, si brusili pete s sprehajanjem po občinskih hodnikih in z nejevoljo pričakovali končni izid davčnega primeža za naše osirotele plebejske žepa.

Bog mi odpusti moje grde misli, ki jih gojim do nekaterih naših vodilnih politikov in ministrov. Res ne morem pomagati, sem takšen človek, da povem, kar mislim. Pozor bodočim volilnim rodovom: ZAPOMNITI SI VELJA NEKATERA IMENA OBLASTNIKOVA. Volk dlako in stranko menja, nravi nikdar!

Tudi senen nahod sem dobil. Toda ne od cvetja. Zato so poskrbeli gospoda Vencelj in Capuder ter gospa Bohova. Poskrbeli so, da se zdravniki prostitu-

irajo za borih 14.000,00 tolarjev in da učitelji pripravljajo programe, za katere si fotokopije in papir kupujejo sami.

ALELUJA, bratje in sestre, toda nismo še končali. Strah pred naslednjimi koraki sedanjih razumsko razmetanih oblastnikov je velik. Le kakšna bodo njihova naslednja dejanja, njihove nadaljnje odločitve? Kako se bodo potrudili, da nas bodo prepričali, da potrebujemo še kakšen davek in še kakšno participacijo? Vse, kar bodo predlagali, tega me je najbolj strah, bodo koristne in univerzalne zadeve, ki jih pozna vsa zahodna Evropa!

KRUHA IN IGER? Ali zgolj kruha, lačnemu in vsega političnega sranja sitemu ljudstvu; TO JE ZDAJ VPRAŠANJE!

Gregor Vovk

Obrekovani zaradi dobrote

Večina Slovencev je bila zgrožena ob oddaji RTV Slovenije o beguncih s Hrvaške. Posebno boleča je bila izjava Zagrebčanov, ki še danes ne vedo, da je pri njih vojna. Izjavljali so, da jim nismo pomagali oziroma da je bila ta pomoč premajhna. Tudi pri nas smo nudili zatočišče in pomoč nekaterim hrvaškim beguncem, o čemer smo pisali tudi v Savinjanu.

Nerazumljivo je predvsem to, da je bila oddaja prikazana brez ustreznega komentarja novinarke, ki niti ni skušala spodbijati neodgovornih izjav. Sam poznam vsaj štiri družine, ki so beguncem nudile zatočišče, in vem, da so jim pomagali po svojih najboljših močeh. Žal je res, da so predvsem mlajši, odraščajoči begunci jemali stvari neodgovorno, kar jim ne gre zameriti, saj so otroci. V šolah so dobili brezplačno malico, kosilo, knjige. Šolski so jim nosili zvezke, nalivna peresa, kemične svinčnike, skratka vse, kar so potrebovali za šolanje. Otroci so to sprejemali z mešanimi občutki, pač odvisno od njihove domače vzgoje.

Odgovorneje in z večjo hvaležnostjo so gostoljubje jemali

odrasli begunci, ki so pri nas našli zavetišče zase in za svoje otroke. Ti bi novinarke gotovo povedali drugače kot Zagrebčani. Moti pa me neokusno pripravljena oddaja slovenske televizije in novinarke, ki je tako pomanjkljive izjave objavila. Tudi trditve predstavnice Rdečega križa, da so begunci dobivali denar, je iz trte zvit. Tisti begunci, ki jih poznam, niso dobili niti tolarja, res pa je, da so dobili najnujnejša oblačila, hrana, ki so jo prejeli, pa ne bi zadoščala niti za teden dni, kaj šele za tri mesece, tako dolgo so bili namreč tukaj nekateri begunci.

Nihče od gostiteljev ne zahteva plačila za to, kar je storil, čeprav jih je za dobro srce in stroške, ki so jih imeli z begunci, dobrotu dodobra ožela. Zato si zaslužijo kaj drugega kot obrekovanje in laži.

Naj spomnimo, da so naši ljudje še vedno hvaležni Hrvatom za gostoljubje, ki so jim ga nudili med drugo svetovno vojno, in ta hvaležnost nikoli ni bila popačena, kot je bila sedaj naša pomoč hrvaškim beguncem s pomočjo ljubljanske televizije, ki jo tudi prizadeti zelo visoko plačujemo.

I. Jurhar

S kolesom vzdolž Himalaje IV.

Med ladaškimi menihi

Leh je glavno mesto peščne, a čudovite ladaške pokrajine. Zelena oaza na višini tri tisoč in nekaj metrov, obkrožena z gorami peska in visokimi zasneženimi vrhovi. Nekoč je bil glavna postaja azijske svilenne poti in hkrati njena komercialna prestolnica, danes je tukaj le še velika vojaška baza indijske vojske in seveda mnogih tujih turistov. Na skalnem masivu tik nad mestom se dviguje mogočna palača, imenujejo jo mala Pothala zaradi velike podobnosti z znamenito Pothalo v Lhasi, glavnem mestu Tibeta, katerega vpliv je čutiti tukaj na vsakem koraku.

Stari del mesta s hišami aristokratov in nekdanjih služabnikov je spravljen pri dnu hriba pod palačo, novi del pa se nahaja malce stran. Nekoč je imel Leh obzidje s tremi vrati (ena izmed njih še vedno stoji), ki so jih imenovali kraljeva vrata, kajti uporabljali so jih lahko le kralj in njegova družina. V južnem delu mesta je znameniti molilni zid Rongo Tajng, dolg približno pol kilometra, zgrajen iz več stotisoč kamnov, v katere je vklesana molitev oziroma »mantra« v tibetanski.

Srečanje z najino prijateljico Bojko, ki je po istih poteh hodila z drugačnimi prevoznimi sredstvi, sva prepustila slučajju, saj je lahko iskanje nekoga med množico ljudi, prodajaln in vzhodnjaških restavracij čisto brezupno. Pot proti Spitok gompi je vodila mimo nekaj kilometrov dolgega vojaškega kampa, vkopanega v pesek in obdanega z bodečo žico.

Gompa stoji na manjšem skalnem grebenu nad dolino Inda izven Leha, v njej je še danes kakšnih 120 menihov. Gompa ima tri kapele, od katerih je največja Kali Mater ali Paldan Lamo tempel tudi najbolj impresivna. To svetišče je staro več kot tisoč let. Sobe so polne čudovitih zidnih mandal, tangk, srebrnih chortenov, Buddhih kipcev in velikih trdo vezanih knjig. V samostanu je tudi kip boginje Kali, katere obraz je viden le enkrat na leto. Kali je ena izmed tantričnih boginj. Ko je rojena, na svetu zavladajo nesreče in sovraštvo, dokler ni premagana na bojišču.

Nekaj menihov je na dvorišču, vendar se ne menijo za naju. Z zanimanjem si ogledujeva barvite stenske slikarije. Le malokatera stena je obdržala svoj naravni izgled. Iz osem skritih prostorov prihajajo zvoki rogov, cimbal in bobnov, ki kakor da so oživili podobe na stenah. Eden od menihov naju je opozoril na dogajanje v molilnici na drugem koncu samostana. Pohitela sva preko številnih stopnic in se znašla

pred težkimi lesenimi vrati, pred katerimi je bila množica preprostih obuval. Vrata so se škripaje začela odpirati in iz temnega prostora so drug za drugim prihajali menihi. Pod visokim polkrožnim dežnikom, v rokah mlajšega meniha, je stopal vodilni lama, ki je z globokim mrmrajočim glasom prepeval enega svetih napevov. Za njim so stopali ostali menihi in tisti mlajši, ki so nosili velike samostanske zapise, obdane z debelimi platnicami iz živalskih kož.

Pisana povorka je nadaljevala pot preko mnogih strmih stopnic skozi glavna vrata samostana navzdol proti bližnji vasi. Torej sva zopet prišla prepozno? Kot sva izvedela kasneje, se bodo v vasi zadrževali do večera, potem bo v samostanu še večerna molitev. Treba se bo vrniti zvečer...

Vstopila sva skozi velika vrata in temačen prostor, poln težkih zastorov in stebrov iz temnega lesa, pod vrhom poslikanih z liki zmajev v mnogih pisanih barvah. Čevlje sva pustila zunaj in stopala po debelem sloju volnenih preprog, okrašenih s podobami iz budističnega sveta. Zrak je bil zasíčen s težkim vonjem kadila.

Poiskal sem prostor v kotu, Marjan pa je ostal na nogah, saj je hotel obred posneti na trak video kamere. Menihi so počasi polnili prostor in posedli po nizkih okrašenih klopih, z nogami prekrižanimi

v lotos. Glavni lama je prebral molitve, drugi so mu sledili in obračali liste debelih samostanskih knjig.

Kljub navidezni nezbranosti je obred potekal utečeno in udarci bobnov kot da so se zli-vali v enega. Po prostoru je romala velika ročka s čajem in kaj kmalu sta se tudi pred nama znašli dve skodelici. Dobil-a sva tibetanski čaj, ki ga Tibetanci zaradi velike hranljivosti pijejo, preden se odpravijo na pot. Okus po prekajenem mesu, sol namesto sladkorja in jakovo maslo v njem delujejo naravnost presenetljivo. Tudi pri razdeljevanju večerje nisva bila izpuščena. Menihi so naju, tujca, sprejeli brez vprašanj in kljub svoji revščini vse delili z nama. Nehote sem pogledal svoje, ne ravno čiste roke in se bolj iz vpljudnosti do teh dobrih ljudi kot pa zaradi lakote lotil riža in zelenjave na velikem kovinskem krožniku. Samo z rokami, brez žlice ali drugih pripomočkov, sem bil precej neroden, vendar me zaradi tega nihče ni zasmehoval. Ob koncu večerje so si menihi razdelili denar, ki so jim ga ob prazniku darovali vaščani, in s tem zaključili celoten obred.

Vljudno so naju odpravili in se lotili vsakodnevnih opravil, midva pa sva se med vojaškimi kampi v dolini odpeljala proti Lehu, še vedno pod vplivom z duhovi nasičenega ozračja v galostanju.

Piše:
Janko Jazbinšek

Po dolini Inda, indijske svete reke, so ohranjeni in še vedno delujejo najslabše bu-distični samostani, ki jih je tukaj res veliko. Pravijo, da se v Ladakhu dobra desetina prebivalstva posveča bogu. Z lamo-menihom se ponaša tako rekoč vsaka družina in le ta ima v življenju ljudi nepogrešljivo vlogo. Sodeluje pri vseh obredih, od rojstva, prek poročnih do pogrebnih, pogosto pa opravlja tudi vlogo vedeževalca in učitelja. Večina jih pripada rumeni sekci, katere ustanovitelj je bil znameniti Tsongkhapa, eden izmed bogov, ki so upodobljeni na barvitih mandalah na stenah vseh budističnih samostanov.

Sklenila sva ostati tukaj, saj se je teden dni po najinem prihodu začel eden izmed festivalov v bližnji gompi, ki ga nikakor nisva hotela zamuditi.

KULTURNO DRUŠTVO IVAN CANKAR TABOR

Mešani pevski zbor pripravlja
v soboto, 29. februarja
1992, v Domu krajanov
v Taboru

maškarado,

na kateri vas bo zabaval
ansambel Zupan.

Bogate nagrade!

Vabljen!

Amerika, lep dan ti želim

To dejanje, ki mi je vzbudilo občutek neskončne izgube, me je prisililo, da sem si poiskal prostor tolažbe. Zašel sem v kavarno na glavnem trgu. Bila je to neke vrste pekarna, slašničarna in kavarna s sistemom: PAY FOR A CUP, DRINK IT ALL! To naj bi pomenilo, da si s tem, ko si plačal skodelico kave, dobil v roke skodelico, ki si jo lahko neštokrat napolnil s kavo in spil, ne da bi še enkrat plačal. Na ta način sem res poskusil vse vrste kave: STRONG FRENCH COFFEE, KOFFEE WITH KOFEIN AND WITHOUT KOFEIN, NORMAL COFFEE itd.

Kot že veste, se človek najlažje pomiri, kadar dobi kje kaj zastoj in tudi tokrat je učinkovalo. V kavarni sem imel prvič enkratno priliko, da sem se srečal s CUISIN COOKING AND BAKING. Američani niso kakšni posebni sladkusi, kar se tiče posebnih vrst kruha. Vendar na ameriškem jugu, kamor brez dvoma sodi New Orleans, poznajo precej primesti dobre francoske kuhinje. Tako se je v že omenjeni kavarni dalo kupiti poseben črn kruh, ki je bil izrednega okusa in dolge trajnosti. Celinski Američani so se tem posebnim vrstam kruha zelo izogibali in so najraje uživali petdeset vrst toasta.

Iz kavarne sem se napotil na vam že predstavljeni trg, kjer sem kupil nekaj artičok, ingverja in meni neznano 1,7 kg težko morsko ribo. Prodajalec je bil Kitajec, tako da mi ni uspelo zabeležiti imena ribe.

Za Kitajce je namreč značilno, da zelo slabo govorijo angleško. Nekoliko se jim jezik popravi, ko robo že kupite in jo je potrebno plačati. Govorimo seveda o povprečnih skupinah. Podobno je z Japonci. Celo na univerzi se skupine japonskih študentk in študentov tudi ob odmorih in v času razvedrila in sprostitve pogovarjajo po angleško, da bi se bolje naučili jezika. Kupil sem torej še nekaj dišav, ki so bile najbolj podobne našim, in se odpravil v začasno stanovanje. Tistega dne sem namreč obljubil, da bom poskrbel za hrano. Pripravil sem meni neznano šmentano ribo v ingverjevi in koprovi omaki, s prilogo paradiznika in limon, narezanih v obliki zvezd, ter artičok, kuhanih v vodni pari. V tem času sta se vrnila Mike in Lidia, za katera bi sicer težko trdil, da sta poznavalca kulinarčne umetnosti, čeprav je resnici na ljubo potrebno povedati, da sta bila izredno vpljudna in prijazna (kot npr.: »Mmmm, kako okusno, kako lepo to izgleda...«). Lahko ste prepričani, da sta brez zadržkov vse pojedla in če ne bi bil že po naravi dobro pripravljen za boj za preživetje, bi ostal brez poštenega grizljaja.

Po počitku smo se popoldne odpravili v meni bolj malo znan konec mesta, kjer smo se namenili ogledati rojstno hišo Luisa Armstronga in mimogrede obiskati fotografsko razstavo češkega fotografa Jana Saudeka, ki je bila napovedana v lokalnem časopisu. S tramvajem brez oken, kar

prijetno deluje na človeka ob tropski in pasji vročini, smo približili do velike hiše, ki naj bi bila hiša Satchma, kot pravijo, enega izmed največjih trobentačev vseh časov. Bila je to velika lesena hiša, kot ste jih imeli priliko videti v nadaljevanju SEVER IN JUG. Podobna domačija, kot je bila hiša Orryja Maina (Patrick Swa-zye), se je tokrat dvigovala pred našimi očmi. Okoli hiše res ni bilo takšne plantaže, kot bi se spodobilo, vendar je stavba vseeno delovala kar impozantno. Prva zanimivost, ki sem jo opazil, je bilo ogromno tropsko drevje v okolici hiše.

Druga prav zanimiva podrobnost je bila ta, da na meji sosednje parceli ni bilo nobene trimetrске ograje ali žive meje ali česa podobnega, česar smo navajeni Slovenci, pa tudi v Hollywoodu srečaš podobne stvari. Žal tisti dan ni bilo mogoče priti v hišo, kajti opravljali so nekakšna restavratska dela, tako da je bilo največ, kar smo uspeli videti in odkriti, tisto, kar smo odkrili ob našem lazenju in plazenju okoli hiše. Jasno, da smo bili nekoliko razočarani, toda kaj kmalu smo se potolažili. Po manjših težavah smo namreč v neki na videz ne preveč ugledni četrti odkrili galerijo, kjer je svoje fotografije razstavljal Jan Saudek. Da je bila četrt res na videz brezvezna, vam lahko ilustriram s pomočjo podatka, da je bila to edina galerija v celi ulici, kjer tudi ni bilo drugega razen majhne trgovine, kjer smo si kupili vsak en diet coke in chocolate sla-

doled. Galerija je bila navadna hiša, enonadstropna, v notranjosti so bile stene obložene z masivnimi hrastovimi deskami, polnimi lukenj, ki so jih v les izdoblili drobni lesni zaje-dalci. V avli galerije, dva krat tri metre, smo uspeli odkriti pet velikih okvirjenih črno-belih fotografij nekega ameriškega fotografa z industrijsko impresivno tematiko, katera do mene ni prodrla. Z izrazom razočaranja sem torej vstopil v galerijo, kjer pa me je pričakalo presenečenje kot le malokdaj.

Razstavljenih je bilo sedemindvajset fotografij Jana Saudeka, za katerega sem tisti hip res prvič slišal. Šlo je za črno-bele, z barvami retuširane portrete dolgočasnega življenja v češkem dnevu. Polovico od teh je bilo aktov, ki jih človek težko tako imenuje. Na slikah so bili ljudje z ulice: malo lepih, večina povprečnih in nekaj tistih manj perspektivnih. Fotograf se je večkrat fotografiral skupaj s svojimi portretiranci. Odprta okna s turbno vsakdanjostjo, lakonični izrazi na obrazih ljudi, zamazane in raztrgane obleke z včasih grotesknimi pozami žensk in moških, mlade deklice v žalostnem siju apokaliptične težke in umazane praške industrije in nenazadnje umetnikov avtoportret z dojenčkom, ki vam ga prilagam v ogled. Razstava me je vrgla v navdušujoč in mravljinčast šok, ki človeka doleti ob evforičnem doživetju njemu ljube-ga dogodka.

V. G.
(se nadaljuje)

NAMA

HMEZAD TP NAMA, p. o., Žalec
INF. TELEFON ŽALEC (063) 711-231, LEVEČ 26-313

RESTAVRACIJA NAMA ŽALEC

sobota, 29. februar ob 20. uri

**VESELO
PUSTNO RAJANJE**
z ansamblom TIP TOP.

Najlepša maska bo potovala
s Kompasom Žalec na Dunaj,
ostale maske pa čaka veliko
bogatih Naminih nagrad!

NOVO V ŽALCU

MENJALNICA

PUBLIKUM

NAMA Žalec, ☎ 063 711-231

Strelstvo

Občinska liga – zračna puška

Po končanem treh kolih je vodila ekipa SD Žalec 89 s 4304 krogi in 29 točkami. Na drugo mesto se je uvrstila SD Slavko Šlander Šempeter s 4184 krogi in na tretje SD Braslovče. Posamezno je vodil Štefan Ošep – Šempeter s 1110 krogi pred Melanškom – Žalec 89 s 1108 krogi in Kraljem – Braslovče s 1088 krogi.

S četrtim kolom se je tekmovalna te lige zaključilo. Zmagala je ekipa SD Žalec 89 s skupnimi 5737 krogi in 39 točkami. Druga je bila ekipa SD Slavko Šlander Šempeter s 3594 krogi in 33 točkami in tretja ekipa SD Braslovče s 5199 krogi in 27 točkami.

Posamezno je bil najboljši Štefan Ošep – Šempeter s skupnimi 1472 krogi pred Mladenom Melanškom – Žalec 89 s 1469 krogi in F. Kotnikom – Žalec 89 s 1445 krogi.

Tekmovalna se je udeležilo 37 strelcev iz sedmih strelskih družin, izvedli pa so ga strelci SD Slavko Šlander iz Šempetra.

Prva slovenska liga

Na strelišču v Šempetru sta se v devetem kolu pomerili ekipi Šempetra in NTU iz Slovenj Gradca. Zmagali so domači strelci, in sicer Smrkolj, Ošep in Zagoričnik s 1108 krogi. Pri domačinih je bil najboljši Alojz Zagoričnik s 377 krogi, pri gostih pa Pok z enakim številom krogov.

Matkov memorial

Potekal je na strelišču v Trobovljah, udeležilo pa se ga je 16 pionirskih ekip z 61 tekmovalci. Za Juteks Žalec so tekmovali: Aljoša Grobelnik, Damjan Krt in Kristjan Pukmajster, ki so ekipno zasedli peto mesto. Med posamezniki je bil najboljši Kristjan Pukmajster s 177 krogi, ki je bil šesti posamezno. Ekipa Braslovčev v sestavi: Rok Polajžar, Dejan Janežič in Jure Radišek, je bila petnajsta.

Turnir v Rušah

Ob krajevnem prazniku Ruš se je tradicionalnega tekmovalna udeležilo 120 strelcev in 54 pionirjev iz 18 slovenskih ekip. Ekipa pionirjev Juteks Žalec v sestavi Dejan Krt, Damjan Hrovat in Kristjan Pukmajster je v močni konkurenci zasedla odlično tretje mesto s 498 krogi. Posamezno je Kristjan Pukmajster zasedel odlično peto mesto s 178 krogi.

Občinsko prvenstvo 92 – zračna puška

Letošnjega občinskega prvenstva se je udeležilo 52 tekmovalcev ali 13 ekip. Občinski prvaki za leto 1992 so: pri pionirjih Kristjan Pukmajster 5 – Juteks Žalec s 170 krogi; pri mladinkah Janja Habjan – Juteks Žalec s 358 krogi; pri mladincih Simon Vošnjak – Juteks Žalec s 354 krogi in pri članih Alojz Zagoričnik – SD Slavko Šlander Šempeter s 376 krogi.

Ekipno so občinski prvaki: pri pionirjih SD Juteks Žalec s 493 krogi; pri mladincih SD Juteks Žalec s 1045 krogi; pri mladinkah SD Juteks Žalec s 1032 krogi in pri članih: SD S. Šlander Šempeter s 1122 krogi.

Najboljše trojke posamezno: pionirji – Kristjan Pukmajster 170, Aljoša Grobelnik 165 in Uroš Zupan 165 krogov. Mladinke: Janja Habjan 358, Lucija Klovar 339 in Mateja Derstvenšek 335 krogov. Mladinci: Simon Vošnjak 354, Dušan Novak 348 in Robi Plazovnik 344 krogov. Člani: Alojz Zagoričnik 376, Štefan Ošep 374 in Bernard Martinovič 374 krogov.

J. Pukmajster

Šah

Na prvem mesečnem turnirju ŠK Savinjančan za leto 1992 je zmagal Stane Skok pred Jožetom Peternelom in Jankom Vošnjakom.

Na osnovni šoli v Šempetru so pripravili občinsko šahovsko prvenstvo, na katerem je nastopilo 80 mladih šahistov. Pri mlajših pionirjih in pionirjih je zmagala OŠ Šempeter, pri starejših pionirskih OŠ Griže, pri pionirjih pa OŠ Petrovčev. Zmagovalci posameznih kategorij so se uvrstili na regionalno prvenstvo. Prvenstvo so izvedli s pomočjo ŠK Savinjančan, ŠK Žalec in ZTKO Žalec.

J. G.

Društva premalo povezana

Planinska društva, ki delujejo v občini Žalec, skušajo obdržati čim bolj tesne stike s članstvom. Tako nekatera vsako leto sestavijo načrt dela, ki ga razmnožijo in razdelijo svojim članom, med njimi PD Žalec, Zabukovica, Polzela in Vinska Gora. Žal med njimi letos ni enega najbolj aktivnih društev, in sicer PD Prebold, ki je znano po množičnih in zanimivih pohodih.

Ti načrti običajno ne predstavljajo le predvidenih izletov, pohodov, tekmovalij in prireditvev, ampak je informacija veliko širša. PD Polzela poleg koledarja akcij predstavlja tudi planinski dom na Gori Oljki in Savinjsko planinsko pot. To društvo je znano tudi po tem, da skuša svoje članstvo vzgajati. Letos po-

učujejo, kako se pozdravlja v gorah.

Vsebinsko bogat je program PD Žalec, ki predstavlja društvo ter kočne na Bukovici, Šentjungert in na Gori, poleg tega pa še delo mladinskega odseka. Vidi se, da posvečajo veliko pozornost izobraževanju mladih. Novost njihovega programa je zemljevid.

PD Zabukovica je bilo včasih znano po bogato izdelanih načrtih, tokrat pa so objavili le načrt dela in kot kaže, jim je zmanjkalo sape.

PD Žalec praznuje letos 26-letnico in prvič je predvideno srečanje planincev občine Žalec ter planincev veteranov.

ZTKO Žalec je že lani izdala koledar občinskih planinskih prireditvev za letošnje leto. Ve-

liko akcij je že tradicionalnih, želijo pa, da bi se društva med seboj še bolj povezovala in skupaj načrtovala razne akcije, kot so bili tabori najmlajših. PD Vinska Gora, ki vodi najmlajše po vinskogorski transverzali, razmišlja, da bi skupaj s PD Zabukovica ob zaključku pohodov organizirali krajsi tabor. Pred leti je bila zelo priljubljena klasična planinska orientacija in tako letos PD Prebold in Zabukovica načrtujeta organizacijo takšnega tekmovalja. Zakaj se ne bi priključila še druga društva? Zamisli in načrti kažejo, da so med planinci še vedno zanesenjaki, ki delajo z mladimi, vodijo društva in žanjejo lepe uspehe. Vprašanje pa je, če je njihovo delo dovolj cenjeno. f j

Sirene, bobni in činele v Preboldu

Potem ko so košarkarji Prebolda osvojili prvo mesto v slovenski območi košarkarski ligi-center in se tako uvrstili v play-off tekmovalje, se je zanimanje za košarko še povečalo. Na tekme redno prihaja več kot 250 bučnih navijačev, ki jih na gostovanju popeljejo tudi z avtobusi, med odmori pa za športno vzdušje poskrbijo plesalke.

Sicer pa so bili v drugem kolu play-offa, v katerem se borijo po dve prvouvrščeni ekipi treh slovenskih območnih lig, doseženi naslednji rezultati: Starše : Prebold 97:106; Črnuče : Janče 93:80. Vrstni red: Prebold 8, Črnuče, Kočevje in Jelše po 6 ter Janče in Starše po 5 točk.

KK Prebold bo 29. februarja igral doma s Kočevjem, 14. marca pa s Staršami, gostoval pa bo 7. marca v Črnučah, 21. marca v Jelšah in 28. marca v Kočevju.

Srečko Lesjak

Drobne iz športa

• V športnih društvih, ki delujejo na območju občine Žalec, intenzivno pripravljajo programe dela in finančne načrte za leto 1992. Večina društev je svoje plane že poslala ZTKO Žalec. Iz načrtov je razvidno, da v društvih posvečajo veliko pozornost delu z mladino in vzdrževanju ter pridobivanju novih objektov. Vrednost programov je skoraj 43.000.000 SLT, pri tem pa nekatera društva niso navedla višino sredstev, ki jih potrebujejo za tekmovalni šport odraslih. Količina potrebnih sredstev bo zagotovljenih iz proračuna občine Žalec, bodo odločili v naslednjih tednih. Zanesljivo pa bo treba večji del sredstev za delo društev zagotavljati v društvih samih, pri proračunskih sredstvih pa bo imel prednost šport mladih.

• Košarkarski klub Polzela in TVD Partizan Šempeter imata realne pogoje, da z uspešnim tekmovaljem v ligah napredujejo v naslednji tekmovalni sezoni v prvo državno ligo – super ligo. Ker nobena od teh ekip nima za to ustrezne telovadnice, se zato na Polzeli in v Šempetru pripravljajo na razširitev tamkajšnjih telovadnic.

• Prvi del medobčinske namiznoteniške lige je pred koncem. V ligi vodi ekipa TVD Partizana Žalec, drugo mesto delita ekipi TVD Partizana Petrovčev in Velenje. Poleg teh nastopajo v ligi še Radeče, Pogri in Grimi 5. Zadnji dve ekipi sta iz Griž.

• V Grižah je bil medobčinski turnir v namiznem tenisu. V tekmovalju 15 dvojic so zmagali Velenjčani, četrto mesto pa je osvojila dvojica Gajšek – Bevec iz Žalca.

• Končana so tekmovalja v kadetskkih ligah v odbojki. Kadeti Partizana Šempeter so zmagali v vseh tekmah v dvobojih z ekipami Prevalj, Fužinarja iz Raven, Topolšice in Braslovčev. Ekipa kadetov Braslovčev je osvojila drugo mesto in se skupno s Šempetrčani uvrstila v državno finalno ligo. Uvrstitvev v finalno

B. J.

Napredovanje iz leta v leto

Na občnem zboru PD Žalec je bilo izrečenih precej pohval zaradi uspešnega dela društva in posameznikov v njem, bilo pa je tudi nekaj kritik. PD Žalec oskrbuje dve planinski postojanki – Bukovico in Šentjungert. Obe sta lahko dostopni, prek pet tisoč obiskovalcev pa so nedvomno privabile tudi zmerne cene uslug in prijazen mentorja Marija Sirk in Bogdan Kučer.

Mladinski odsek je bil na zboru posebej pohvaljen, saj so izvedli planinski tabor, planinsko šolo za mlade in celo vrsto pohodov, za to pa sta zasluzna predvsem prizadevna mentorja Marija Sirk in Bogdan Kučer.

Občni zbor je ocenil obseg pohodništva in izletništva v preteklem letu. Najbolj

Pohod na Ramšakov vrh

Pohod na Ramšakov vrh je že četrty izvedlo PD Vinska Gora, prej planinska sekcija TVD Partizan. V lepi sončni nedelji po slovenskem kulturnem prazniku je opravilo pohod 171 vpisanih pohodnikov. Pri Gonžarju, nad razgledno istoimensko pečjo, in Lopatniku je vsak dobil čaj, kontrolni žig pa so odtisnili na vrhu. Vsak je lahko dobil še štiri žige njihove planinske poti po Vinski Gori. Po vrnitvi v dolino so bili nad nami športni padalci, ki so s pridom izkoriščali ugodno vreme.

Š. J.

uspela sta že tradicionalna pohoda na obe postojanki, Bukovico in Šentjungert. Novi sprejeti program, ki je bil usklajen tudi z drugimi društvi, terja boljše sodelovanje med društvi pa tudi temeljitejšo obveščnost. Med letošnjimi prireditvami bosta tudi srečanje planincev naše občine septembra meseca na Šentjungertu in 25-letnica društva na Bukovici v oktobru.

Največji lanski uspeh društva je bilo odprtje doma na Bukovici, za dograditev kategega imajo zasluge številni člani društva in planinski prijatelji, najzaslužnejša pa sta bila zopet Florjan Šon in Dušan Šemrov, ki sta opravila prek tisoč prostovoljnih delovnih ur. Veliko so prispevala tudi podjetja, obrtniki in trgovci, ki so z uslugami, materialom in denarjem pomagali, finančno pa so gradnjo podprli KS in ZTKO Žalec, IS občine Žalec s TO, LB-SB Celje in Zavarovalnica Triglav.

Ker dom na Bukovici še ni povsem končan, sedaj urejajo podstrešje koč, nameravajo pa urediti tudi okolico in spodnjo fasado. Na Šentjungertu bodo zgradili sanitarije z vodovodno napeljavo in kanalizacijo.

Občni zbor je le z manjšimi spremembami potrdil dosedanja upravni odbor društva, podelili pa so tudi bronaste častne značke Planinske zveze Slovenije, ki so jih prejeli Marija Sirk, Lidija Oman in Milan Ašenberger, hkrati pa so se

vsem dežurnim planincem in sodelavcem zahvalili za vestno delo.

Janez Meglič

Pohod in zbor markacistov na Gori Oljki

Prejšnji mesec je bil 10. planinski pohod pod geslom Zdravju naproti, letos z obveznim dostopom z železniške postaje Šoštanj. Od velikega števila pohodnikov se jih je devet udeležilo vseh desetih pohodov, in sicer: Fani Terglav, Vida in Vesti Traher, Roman Turk, predsednik PD Zlatarne, Nandi Glavnik, Milan Orešnik, Stane Štorman ter Š. in B. Jordan). Letos je bilo izdanih 131 novih izkaznic.

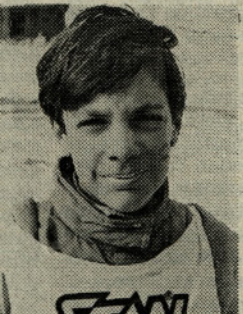
Markacisti savinjske območne skupine so se zbrali na Gori Oljki pod vodstvom Florjana Nunčiča. Bili so iz PD Žalec, Braslovčev, Polzela, Vinska Gora in Vrnsko. Ugotovili so, da stanje označenih poti ni zadovoljivo, zato so objavili, da bodo stvari uredili, kot je treba. Tako manjka v Migojnicah prepotreben kažipot za prijazno kočno na Bukovici izpred spominske plošče znanega slovenskega čebelarja, kot je zapisano v prvi številki našega Savinjančana.

Letos bo 20. obletnica Savinjske planinske poti. V Žalcu je bil na ZTKO sestanek, vendar s slabo udeležbo. Stari odbor je namerič razpuščen, ustanovljena pa je bila iniciativna skupina, ki naj bi uredila vse potrebno za organizacijo praznovanja.

B. J.

Veronika Součev

Jernej Masnec

Maša Uranjek

Simona Simonič

Nina Ivanc

Naučili so se smučati

Med zimskimi počitnicami je tudi letos smučarski klub Gozdnik iz Žalca pripravil smučarski tečaj. Ker v dolini ni bilo snega, so se odločili tečaj pripraviti na Golteh. Kot je povedal vodja tečaja Matjaž Baudek, je tečaj, ki ga je obiskovalo 67 mladih, trajal pet dni, na koncu pa so pripravili tekmovalje v veleslalomu. O tečaju so nam povedali nekateri tako:

Veronika Součev: »Vesela sem, da sem lahko obiskovala začetni tečaj. Tu na

Golteh je bilo lepo in veliko sem se naučila. Učitelji smučanja so bili z nami potrpežljivi, udeležila pa sem se tudi tekmovalja ob koncu tečaja.»

Jernej Masnec: »Doma sem iz Šempetra in teh pet dopoldnevov na Golteh je bilo zanimivih, veliko smo smučali, prve dni pod nadzorstvom učitelja, nato pa tudi sami. Zelo rad se smučam, zato bom letos še večkrat na Golteh.»

Maša Uranjek: »Žalččanov nas je bilo kar nekaj. Stara sem osem let in sem bila

na tečaju med mlajšimi. Sprva je bilo nekaj težav, toda z vztrajnim delom in potrpežljivostjo učitelja smučanja sem se veliko naučila. Treba pa bo še vaditi.»

Simona Simonič: »Kljub vetru zadnji dan je bilo teh pet dni tu na Golteh lepo. Udeležila sem se tudi tekmovalja, ki je bilo zame prvo. Nisem blestela, prvo pa sem prevozila.»

Nina Ivanc: »Vesela sem, da sem se lahko udeležila tečaja smučanja. To je bila moja želja že dalj časa, toda v dolini ni bilo snega, letos pa sem se odločila in starši so mi plačali tečaj tu na Golteh. Bilo je kar naporno, vendar sem sedaj vesela, da znam smučati.»

T. TAVČAR

Bi prodali zemljišče,

pa ne poznate njegove vrednosti?

Cenitve kmetijskih zemljišč

(škod na pridelkih in zemljiščih)
Telefon: (063) 712-783 (popoldne)

SERVIS

zamrzovalnikov in hladilnikov (vseh vrst) menjava izolacij na podu ter pooblaščen servis hladilne opreme
Večja popravila - plačilo na obroke
Milan Terglav
Polzela 137a
tel.-faks 721-406

Umrli so:

Miroslava ZOFFEL, 85 let, Polzela; Stanislav NOVAK, 63 let, Žalec; Albin CIGLER, 58 let, Sv. Lovrenca; Katarina ŠKERBEC, 86 let, Jeronim; Janez ŠALAMON, 80 let, Polzela; Alojzij LESJAK, 69 let, Zg. Roje; Jožef DROBEŽ, 75 let, Kapla; Mirko KRIZAN, 21 let, Galicija; Andrej FERLIC, 57 let, Gotovolje; Marija LEŠNIK, 83, žalec; Marija ČRETNIK, 67, Pernovo; Francišek ŠUSTER, 70 let, Polzela; Karla KARNOVŠEK, 83 let, Šempeter; Ferdinand POCAJT, 88 let, Zabukovica; Marija KARNOVŠEK, 83 let, Zg. Roje; Venčeslav MOHORKO, 57 let, Podvin; Anton ŠEPEC, 85 let, Žalec; Jožef JAVORNIK, 78 let, Vinska gora; Alojz JO-

VAN, 75 let, Črnova; Karol JURKO, 70 let, Lopatnik in Ana KOVŠE, 80 let, Pongrac.

Poročili so se:

Mateja LESJAK iz Vinske gore in Bogdan PODPEČAN iz Črnove; Monika RAJŠP in Danijel PRISTOVŠEK, oba iz Šentruperta; Irena PODLESNIK iz Sela pri Vranskem in Franc PEČOVNIK z Vranskega; Branka BRŠEK in Marko SATLER oba iz Andraža; Lili-jana GOROPEVŠEK in Marjan RIBIČ iz Latkove vasi; Nevenka ŠUBELJ iz Liboj in Janko JURAK iz Zabukovice.

Mali oglasi

GARAŽO v Žalcu, ulica Fl. Pohlina, prodam. Telefon: 714-408.

OPREMLJENO IN OGREVANO PISARNO V ŽALCU, 9,5 m² s souporabo čajne kuhinje in toaletnih prostorov, oddamo v najem. Zagotovljen parkirni prostor. Možnost koriščenja administrativnih storitev (tajnica, telefon). Ponudbe pod šifro »MINOLTA« pošljite na naslov uredništva.

TRAKTOR Zetor 62-45, 730 delovnih ur, dobro ohranjen, prodam. Puncer Jože, Sp. Gorče 11, Braslovče, tel. 721-342.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame

ANTONIJE PRISLAN

iz Žalca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše in za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala Komunalnemu podjetju Žalec za pomoč, g. Aubrehtu za besede slovesa, g. župniku za opravljen obred, pevcem kvinteta SLAVČEK in g. Petru za izvedeno skladbo Tišina.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča: hčerka Zvonka z družino

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi dragega moža, sina in očeta

VIKTORJA NAVODNIKA

iz Letuša 11/a

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem Gozdnega gospodarstva Celje, Lovskim družinam, domačim lovcom in vsem ostalim za izrečeno in pisno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. župniku Zidanšku za opravljen obred, govornikoma GG Celje in Lovske družine Braslovče, registrom in pevcem.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Francka, hči Magdalena, oče in mama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

ALBINA CIGLERJA

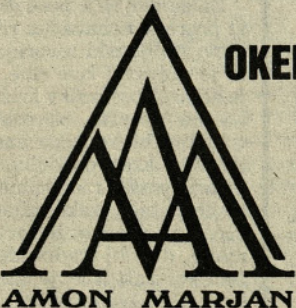
iz Sv. Lovrenca

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem ostalim za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in pomoč v najtežjih trenutkih.

Iskrena hvala gasilskemu društvu Sv. Lovrenc za besede slovesa in častno stražo, pevcem in gospodu župniku za poslovilni obred.

Žalujoči: žena in hčerka z družino

NAGROBNI SPOMENIKI, OKENSKE POLICE POMERI, STOPNICE

iz granita ali marmorja po ugodnih cenah!

Šmartno v Rožni dolini, Slatina 9/a
Telefon: 063/38-672

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK

Hitro in solidno že dalj časa opravljamo kompletne storitve s področja pogrebne dejavnosti, in sicer:

- dobava kompletne pogrebne opreme (krste, križi, žarne školjke)
- dobava in montaža žarnih niš s prevleko za žarne pokope
- postavitve mrtvaškega odra na domu
- vse vrste prevozov, tudi v tujino in na upepeljitev v Ljubljano
- uredimo dokumentacijo v primeru smrti
- izvajamo izkope in zasipe grobnih jam
- dobavimo in dostavimo cvetje za okrasitev mrtvaškega odra doma ali v vežici, pripeljemo vam tudi vence
- organiziramo fotografiranje in snemanje pogrebnih slovesnosti na video kaseto
- fotografije umrlih preslikamo, povečamo, uokvirimo in opremimo z žalnim trakom

Če nas potrebujete, nas pokličite ali obiščite ob vsakem času. Telefon: 721-667 in 721-395

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK PARIŽLJE 11/c, 63314 BRASLOVČE

KOMUNALNO PODJETJE p. o.

63310 ŽALEC, Nade Cilenšek 5
Telefon: 063/712-131, 712-141, 712-149

DEŽURSTVO NA VODOVODU

Za popravilo okvar na glavnem vodovodnem omrežju v občini Žalec so dežurni:

- od 24. 2. do 2. 3. 1992 Radovan ČREMOŽNIK, Gotovolje 72/a
- od 3. 3. do 9. 3. 1992 Anton JAGER, Prebold 62/a, telefon 723-097
- od 10. 3. do 16. 3. 1992 Marko DOLINAR, Griže 35, telefon: 712-844
- od 17. 3. do 23. 3. 1992 Vlado ŠUPER, Vel. Pirešica 5/e
- od 24. 3. do 30. 3. 1992 Bogdan PANTNER, Polzela 209

Ob sobotah, nedeljah in praznikih je dežurni monter od 12. do 12.30 na sedežu podjetja. V ostalih dneh pa ga lahko poiščete doma ali ga pokličete po telefonu. Pisna sporočila lahko oddate tudi v poštni nabiralnik na sedežu podjetja.

Sporočila o okvarah pa lahko sporočite tudi prek avtomatskega telefonskega odzivnika na številko 712-141 v popoldanskem in nočnem času.

ZAHVALA

Neizmerna je bolečina ob izgubi naših najdražjih

dip. ing. **LUDVIKA JUGA**
in
dipl. ing. **METKE JUG**

Poznali in spoštovali ste našega Ludvika. Tako rad se je vračal v svoj domači kraj in kot obrtnik delal z vami. Z veliko udeležbo, cvetjem ali kako drugače ste mu izkazali zahvalo na njegovi prezgodnji zadnji poti v Ljubljani. Iskrena hvala vsem!

Neutlažljivi: mama in vsi najbližji

Ločica pri Polzeli, 29. 1. 1992

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi dragega moža, brata in strica

STANKA KELHARJA

iz Vrbja 37

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedu Miklavžinu, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebna hvala dr. Strouhalu, obema govornikoma za tople besede slovesa, g. župniku za opravljen obred ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in prababice

IVANKE KRESNIK

s Polzele

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, maše in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebna hvala duhovniku, govornikoma Krajevne skupnosti in Tovarne nogavic Polzela ter upokojskemu zboru Polzela.

Hvala vsem, ki ste nam stali v težkih trenutkih ob strani.

Žalujoči: vnukinja Beti in hčerka Ivanka z družinama

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustil naš dragi oče in stari ata

FERDO POCAJT st.

iz Zabukovice.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za darovane vence, cvetje in sveče ter za izrečeno sožalje. Hvala govorniku Ivanu Grobelniku za izbrane poslovilne besede in godbi iz Zabukovice za odigrane žalostinke.

Hvala duhovniku za opravljen obred, borce in predstavnikom KS Griže ter vsem, ki ste našega ata v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: sin Ferdo in hčerka Dragica z družinama ter ostalo sorodstvo

POGREBNA SLUŽBA STRAHOVNIK d.o.o., ŽALEC

Vrečarjeva 3, telefon (063) 712-261

Z dolgoletno tradicijo vam ob boleči izgubi bližnjega nudimo po konkurenčnih cenah:

- veliko izbiro krst in opreme
- prevoz z avtofurgonom (vključno na upepeljitev)
- dekoracijo sobe, postavitve odra na domu
- izkop grobnih jam in ureditev grobov
- postavitve žarnih niš
- ureditev kompletne dokumentacije
- nudimo tudi vence in cvetje

NA USLUGO SMO VAM OB VSAKEM ČASU, Hvala za zaupanje!

Za tabo solz potok lijoč, oči glasnoče, cvet venoč, zgubljeni pokoj, kesanja strup v potrti duši črn obup.

(Simon Gregorčič)

V SPOMIN

4. februarja 1992 je minilo 10 let, odkar nas je zapustil naš dragi mož in očka

FRANC ČAKŠ

iz Migojnic 103/a, Griže. (30. 11. 1934-4. 2. 1982)

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob, prisrčna hvala.

Njegovi: žena Mimica, sinova Ivi in Saši

Vse en bog pomagaj, vam pravim

Zadnjič sem se nekaj postavljaj, pa mi je kar žal. Ne morem vsem ustreči, špeh mi raste na hrbtu, tako me namreč hvalite. Večino kar na splošno zanima vse mogoče o visokih državnih funkcionarjih, povem vam, da imajo tudi svoje skrbi, kar se pa politike tiče, jaz vidim stvari takole:

Prvi minister se kar nekam smehlja, to ni dobro, nič se namreč ne boji tistega Voljča, ki naj bi prišel iz Latinske Amerike. Gospodarski in finančni resor si celi rane ob zavrnitvi proračuna v parlamentu in pripravlja nov poskus. Šolniki, kulturniki in športniki, pa še kateri so v Albertvillu, kjer se občasno pojavijo tudi drugi ministri in ministranti. »Abramba« proučuje možnost križanja kengurujev s teritorialci zaradi povečanega nadzora v zraku. Notranjci veselo »štemplajo« in »kasirajo« potne liste, tablice, prometna dovoljenja in vozniška, pa še veliko državljanstev ni urejenih. Zunanje ministr-

stvo pa podpisuje listine o veleposlaništvih, konzularnih predstavništvih, zraven pa še »rihta« stolčke za tiste, ki se jim doma tresejo položaji in hlače. Trgovčiči pa še naprej trgujejo, le da v drugem okolju, denar pa je isti.

Bistveno manj vas je zanimalo, kaj se kuha v domačem loncu, v prelepi Savinjski. Hvala bogu, sneg je skopnel in ga ni treba orati. Počitnice so bile, da smo si oddahnili od šolnikov in otrok. Imeli smo kulturni praznik, v počastitev katerega smo v Franciji otvorili olimpijske igre. Drugače pa ni bilo kaj posebej pretresljivega in prav je tako, da smo se tudi občinski oblastniki malo odpočili in se pripravili na vročo pomlad.

Občinska skupščina, s katere vam ponavadi poročam, ni zasedala. O čem pa naj bi pravzaprav govorili, mar o gospodarstvu, kmetijstvu, brezposlenih, pravicah, narkomaniji, samomorih, kriminalu in drugih tolovajstvih? Oh ne,

o tem je govora za vsakim oglom, v vseh domovih, oštarijah in beznicah; pa bi to nosili v parlament?

Dragi moji občudovalci, prosim, ne pišite mi več, saj so poštarji takoj zavohali denar in podražili poštno storitve, ob prebiranju vaše pošte pa sem porabil že kar precej nad 100 KW in električarji si že manejo roke. Kar nekaj dni bom porabil, da bom zelen od jeze izpolnil zelen obrazec o dohodnini. Nekaj časa mi bo spet vzelo, da bom v banki dvignil tiste orle in z njimi poravnal zelene obrazce, potem je pa tu še družina, ki tudi zahteva svoje. Tako vam nimam časa odgovarjati na množico pisem, s katerimi me vsakodnevno zasipate. Glede na odmev, ki sem ga dosegel s prejšnjim člankom, bom najverjetneje v bodoče za korespondenco z vami, dragi moji davkoplačevalci, uvedel kartice, podobne tistim PODARIM DOBIM, do takrat pa srečno, moji občudovalci iz zelene doline. Poslanec 61

NAMA

HMSZAD TP NAMA, p. o., Žalec
INF. TELEFON ŽALEC (063) 711-221, LEVEC 26 312

**PRODAJNI CENTER
NAMA LEVEC**

**POHIŠTVENI
SEJEM**

10. 2. do 10. 3. 1992

**gotovinski nakup
- do 40% popust,
gotovinski nakup razstavnih
ekspozatov - do 50% popust**

**Možnost nakupa na
5 - mesečno obročno
odplačilo z minimalnimi
obrestmi**

Vaška zimska olimpijada v Mariji Reki

Ne samo Francozi, tudi pri nas imamo olimpijske igre.

Le da so te veliko bolj prijetne napolnjene s smehom. Tako so se veselo smejali tudi mladi in manj mladi v Mariji Reki, kjer je bilo v začetku meseca še vedno dovolj snega, da so si lahko privoščili čisto »ta pravo« sankiško tekmo. Po strminah se je drčalo mnogo otrok pa tudi njihovih staršev. Rezultati niso pomembni, čeprav so jih budno merili. Veliko bolj pomembno je, da so si starši še našli čas za svoje otroke in tako vam vsi skupaj sporočajo: Bilo je veselo.

L. B.

Ribji dar Žalčanom

Žalčanom se je pred dnevi posrečil nenavaden ribji ulov. Italijanski tovornjak, ki je prevažal žive ribe, se je namreč prevrnil v križišču na severni obvoznici v bližini blokovnega naselja. Na kraj dogodka so kmalu prišli radovedneži, ki jih je bilo vsako minuto več. Ko pa je voznik tovornjaka dovolil radovednežem pobirati ribe, je naenkrat nastala prava gneča. Za red so morali poskrbeti policaji.

Nenavaden ribji ulov je napolnil kar precej hladilnih skrinj in tako obogatil jedilni list mnogim družinam. Mnogim med njimi je ribji dar prišel še kako prav. jk

Foto Ljubo Korber

PSARNA TARZANOVA

9. marec – prvi šolski dan

Imate psa, ki vam pomeni več kot samo sužnja na verigi, ki odganja od hiše nepovabljenе goste. Radi bi, da bi hodil ob vaši strani, vam poiskal izgubljeni predmet ali vas celo branil pred napadalci. Rešitev je preprosta. Vpišite se v tečaj za vodnike šolanih psov, ki se bo pričel 9. marca na vadišču pri Šeškem mostu ob Savinji.

Tečaj bo vodil izkušeni kinolog SILVO ANTLOGA iz Šempetra, ki je tudi trener tekmovalne ekipe v avstrijskem kinološkem društvu v Bleiburgu.

Šolanje bo potekalo v dveh delih. Za pse od šestih mesecev do enega leta starosti bo najprej program male šole. Za: pse, starejše od enega leta, pa je predviden tečaj poslušnosti, sledenja in obrambe. Po zaključku šolanja, ki traja 60 ur, bodo udeleženci opravili izpit.

Če vam program celega tečaja ne ustreza, se lahko prijavite samo k tistemu delu, ki ustreza vašim zahtevam. Poleg tega pa bodo usposabljali tudi pse za varovanje družbenih objektov.

Prijavite se lahko osebno v psarni Tarzanova v Šempetru 137, in sicer lastniku Silvu Antloga, ali pokličite po telefonu na številko 701-034.

Če ste v svoje zadovoljstvo namenjeni posvetiti nekaj več prostega časa sebi in svojemu

štirinožnemu prijatelju, ne odlašajte s prijavo, kajti prvi šolski dan je skoraj pred vrati.

Klinčevi premagujejo draginjjo

Trgovina Klinc v podlogu pri Šempetru je resnično nekaj posebnega. Pa ne po videzu, saj je na moč podobna ostalim trgovinam z mešanim blagom, temveč zaradi izredno ugodnih cen najrazličnejših artiklov, predvsem pa brezalkoholnih pijač in piva. Lastnik trgovine Niko Klinc je namreč tudi avtoprevoznik in se zato velikokrat kar sam napoti do proizvajalcev, zaradi česar lahko proizvode ponudi mnogo ceneje kot njegovi konkurenti, ki jih ob razcvetu majhnih trgovin ne manjka niti v neposredni bližini.

Kajpada je najboljši pokazatelj uspešnosti obisk rednih kupcev, ki jih je v trgovini Klinc, odprti dobra dva meseca, iz dneva v dan več. Sicer pa Klinčevi napovedujejo, da bodo v naslednjih mesecih ponudbo še razširili.

Janko in Metka – trgovinica za mlade

V Veliki Pirešici je Josipa Topolnjak v začetku meseca februarja odprla trgovinico Janko in Metka, kjer prodajajo vso otroško konfekcijo od trenirk, mikic, anorakov, hlač do otroških spalnih srajc. V najkrajšem možnem času vam za vašega malčka ali šolarja sešijejo kos oblačila tudi po naročilu. Pa še blago lahko prinesete s sabo. Zato vas lastnica in vsi zaposleni vljudno vabijo v trgovinico Janko in Metka, ki jo boste z lahkoto našli, saj je nasproti gostilne Fervega, tik ob cesti proti Velenju. Veseli bodo, če se boste oglasili vsak dan od 8. do 17. ure, ob sobotah pa vas pričakujejo od 8. do 12. ure. Obljubljajo pa vam tudi, da boste presenečeni ob nizkih cenah in kvalitetnih storitvah.

Vinoteka Tajčbirt v Šempetru

Pri Vedenikovi v Šempetru je v davnih časih že bila furmanska gostilna. To navsezadnje potrjuje tudi domače ime te kmetije: Tajčbirt. Vsi ti priimki, ki so se končevali na birt, to potrjujejo. Danes je ta kmetija ena izmed naprednejših v občini, na njej pa dela tudi sin Jože z ženo Lučko, ki je zapustila službo v Sipu, saj je na kmetiji dosti dela za vse. Pred kratkim so pri Vedenikovi odprli tudi eno prvih vinotek v naši občini, gostom pa bodo v bližnji prihodnosti postregli z domačo hrano, pridelano na kmetiji. Vina je dovolj za vse okuse, ljudje ga lahko kupijo tudi za svoje domače zaloge, največ pa je povpraševanje po vinih iz severovzhodne Slovenije. Po besedah Jožeta Vedenika bo poglobljena dejavnost te kmetije še vedno živinoreja.